

DOMOLJUB

ŠTEV. 21. MESEČNA PRILOGA »NOVICE V SLIKAH« LETO 42
V LJUBLJANI, DNE 23. MAJA 1929

Cena 38 Din za celo leto. Za inozemstvo 60 Din. Posamezna številka 1 Din. V inseratnem delu vsaka drobna vrstica ali nje prostor 10 Din. Izhaja vsako sredo. Spisi in dopisi naj se pošiljajo Uredništvu »Domoljuba«, naročnina, reklamacije in inserati Upravništvu »Domoljuba« v Ljubljani.

Spomenica Nj. Vel. kralju.

Okrog tisoč slovenskih občin je poslalo na Njegovo Veličanstvo kralja v zavedi šolskega zakona, ki se pripravlja, naslednjo važno spomenico:

VAŠE VELIČANSTVO!

Z zaupanjem, s katerim smo se oklenili jugoslovanske države, se obračamo na Vaše Veličanstvo v najresnejši zadevi: verouk v šoli!

Iz trdovratnih časninarskih vesti in ponovnega skupnega nastopa naših in pravoslavni škofov moramo žal sklepati, da prevladujejo v ministrstvu prosvete namere, ki hočejo z novimi šolskimi zakoni dosedanje delo cerkve na šolskem polju docela preprečiti ali vsaj zelo omejiti. Te namere merijo na to, da se ukine verouk na višjih razredih srednjih šol, ali se ukine vse zasebne ljudske šole, ki so pri nas pod vodstvom ženskih kongregacij; da se odvalje vsa finančna bremena za verouk na cerkev; da se odpravijo stalna katehetska mesta, da naj bi cerkev ne imela več zastopnikov v šolskih zastopih itd.

Po vseh kraljevskih besedah, ki jih imamo iz ust Vašega Veličanstva, vemo, da je ta sovražnost proti najsvetejšim željam naroda Vaši plemenitosti tuja, zato s polnim zaupanjem predložimo Vašemu Veličanstvu prošnjo, da naj se v šolski zakonodaji spoštuje in ohrani sodelovanje cerkve na šolskem polju v polnem dosežanju obsegu.

Vaše Veličanstvo naj blagovoli upoštevati razloge, ki nas nagibajo k tej prošnji.

I. Če naj bo naša država trdna in neomajljiva, mora biti spoštovanje kraljevske in državne avtoritete globoko zasidrano v srcih državljanov. Katoliška cerkev uči vernike, da je oblast kraljev in držav od Boga in spoštovanje te oblasti je zjamčeno po božji zapovedi! Ali ni vprav v sedanjih časih, ko skušajo mednarodne socialistične in boljševiske sile podreti dosedanje temelje človeške družbe in izpodkopati vsako avtoriteto, najbolj potrebno, da polagamo v srca nežne mladine te božje temelje za državno in vladarjevo avtoriteto? Ali je sedaj, ko se bije v Evropi veliki načelni boj duhov za avtko-

riteto in proti avtkoriteti, čas, da vprav država sama izpodkopava te temelje?

II. Krščanska vera se je vprav v zgodovini Srbov, Hrvatov in Slovencev izkazala kot neizpodbiten, trden temelj lastne naše narodne bitnosti.

Oni veliki duhovi, ki so nam Slovanom ustvarili lastno bitno in samobitno slovanško kulturo, kakor sv. Ciril in Metod, sveti Sava, so prišli med nas Slovane v znamenju križa; in to sveto dediščino so branili naši pradedi v stoletnih bojih proti Turkom pod geslom: »Za krst častni i slobodu zlatnu!« Ali ni dolžnost šole, ki naj vzgaja bodoči rod, da uvaja vprav mladino v to slavno dediščino pradedov? Ali more biti v interesu države, da šola dela poskuse z otroki in prezira te preizkušene temelje slovanske tradicije?

Ali ni v najvišjem interesu države, da šola te tisočletne tradicije skrbno, in sicer pozitivno goji?

III. Te verske tradicije so drage najširšim plastem našega ljubljenelega naroda in, hvala Bogu, ni najmanjšega znamenja, da bi se široke mase našega ljudstva bile izneverile tem tradicijam.

Na te svete tradicije celokupnega naroda se mora ozirati šolska zakonodaja, ne pa na kulturnobojne ideje posameznih, od pravega naroda odrtganih naukarjev. Kajti narod bo branil državo in prestol ob urah preizkušnje, ne pa, beseditelji novih, votlih teorij, branil bo pa narod zato, ker bo spoznal to kot božjo zapoved.

IV. Šola nima samo namena, da izobrazuje našo deco s poukom, ampak predvsem ima tudi to dolžnost, da vzgaja našo mladino v krepostne in trdne značaje, ki znajo premagati nižje nagone in strasti. Šola mora navajati mladino na strogo izvrševanje dolžnosti do sebe, do bratov, do države; šola mora vdihavati mladini duha nesebične požrtvovalnosti. Za tako vzgojo ni trdnejših temeljev, kot so večno veljavni zakoni božji. Zakaj bi vprav te temelje s šolo podirali?

Iz vseh teh razlogov je nam neumljivo, zakaj bi se hotela vprav država odtegniti svoji dolžnosti in odvajati bremena za versko vzgojo na cerkev, oziroma na starše? Vprav ta dvojna obremenitev staršev

mora prej ali slej roditi nerazpoloženje naroda proti državni oblasti.

V. Za naš slovenski narod pa veija še poseben razlog. Zagvozdni smo med germansko in italijansko kulturo, podpirati moramo vsaj moralno svoje brate onkraj meje. Zato moramo zbrati, kakor vojak na predstraži, vso svojo moralno moč, da držimo častno stražo na okopih Slovanstva.

Kateremu državniku bi prišlo zdaj na um tej najbolj izpostavljeni straži cepiti moči in vsiljevati notranje boje? Izmed vseh notranjih bojov deluje pa najbolj razkrojevalno kulturni boj, ker cepi narodno dušo do najglobljega dna.

Iz vseh teh razlogov si usojamo predlagati Vašemu Veličanstvu konkretne predloge:

1. Šolska vzgoja mora dajati poleg umske izobrazbe tudi pravno vzgojo značaja.

2. Npravna vzgoja mora sloneti na verskih temeljih. Zato naj ostane verski pouk z verskimi vajami neokrnjen, to tudi v vseh razredih srednje šole. V šolah, v katerih pa verouka doslej še ni, naj se uvede nanovo (tehniške, obrtne, trgov. šole itd.).

3. Pouk v veri in morali bodi tako bistven del šolskega pouka kakor drugi glavni predmeti in naj ga vrše kakor do sedaj duhovniki ali veroučitelji pooblaščeni od verske oblasti.

4. Kjer je zaradi mnogoštevilnih šol potreba, naj država nastavi v sporazumu s cerkveno oblastjo samostojne katehete-duhovnike in naj jih plača kakor učitelje.

5. Učitelj bodi one veroizpovedi, h kateri pripada večina učencev.

6. Verske oblasti naj bodo zastopane v šolskih odborih ali zastopih.

7. Pravice tako imenovanih zasebnih državnih šol (kakor jih pri nas n. pr. vodi redovnice sestre), naj ostanejo:

a) Ze obstoječe zasebne šole s pravico javnosti naj se ne ukinejo, ustanavljanje novih naj država ne ovira, če izpolnijo pogoje, ki so predpisani za državne javne šole.

b) Izpiti in izpričevala teh šol naj bodo kakor doslej enakopravna onim javnih šol tako, da ne bo posebnih izpitnih komisij poslanih od državne oblasti.

c) Staršem naj ostane kakor doslej

pravica, da smejo otroke pošiljati v javne ali zasebne šole s pravico javnosti.

d) Oni, ki so dovedli zasebno učiteljsko s pravico javnosti, naj imajo enako pravico pri prošnjah za učiteljska mesta kakor učenci javnih šol.

8. Ker je za dosego idealnih ciljev šolske vzgoje nujno potrebno vzajemno sodelovanje šole, cerkve in staršev, naj bodo starši zastopani v šolskih odborih ali zastopih.

To spomenico na priložene izjave več sto županov izročimo kot neposreden klic slovenskega naroda na svojega ljubljene kralja v roke Vašega Veličanstva, zaupajoč na besede proklamacije z dne 6. januarja 1929, da je »prišel čas, ko med narodom in kraljem ne more in ne sme biti več posredovalca«. Če bi Vaše Veličanstvo moglo še dvomiti o jasni volji ljudstva glede šolstva, vdano prosimo, da Vaše Veličanstvo blagovolji dati narodu priliko, da s splošnim glasovanjem da izraza svoji volji, kakor je to običajno v modernih državah v tako važnih do dna ljudske duše segajočih vprašanjih.

Novice iz Beograda.

Oblasna trošarina na alkoholne pijače.

Službene Novine prinašajo razpis finančnega ministrstva o plačevanju oblasne trošarine. Za oblasne trošarine velja določilo, da lahko oblasti nalagajo na sto litrov piva 30 Din oblasne trošarine, na 100 l vina 50 Din, na 100 l ocenija 400 Din, na en liter likerja, ruma in konjaka 5 Din, na liter špirta 5 Din, na liter žganja 5 Din oblasne trošarine.

Novi cestni zakon in občinski proračuni. Po novem zakonu o cestah občine ne bodo smele več pobirati davka na ceste. Mnoge občine so v upanju, da bodo dobile doklade na ceste, že vstavile in proračune gotove postavke. Zato je umljivo, da so nastale velike težave in se proučuje v finančnem ministrstvu, odkod naj bi se dobilo nadomestilo za izgubljene vjete. Prav tako se v finančnem ministrstvu razmišlja, kako bi moglo priti ministrstvo tem občinam s kakim drugim davčnim virom na pomoč, ker se zakon o cestah trenutno ne more spremeniti. Občinam so se zato dala navodila, naj se za sedaj s spomenicami obračajo na gradbeno ministrstvo.

Centralni časopisni urad.

Ministrski predsednik general Živkovič je podpisal odredbo o centralnem časopisnem uradu. V zmislu omenjene odredbe bodo ustanovljeni pri ministrskem predsedništvu trije časopisni oddelki, najvažnejša med njimi oddelek za zunanjo in notranjo politiko in oddelek za propagando. V časopisnem uradu bodo nastavljene samo popolnoma za to usposobljene osebe. Posebni oddelki časopisnega urada bodo tudi v Zagrebu, v Ljubljani, v Sarajevu in v Skoplju. Na čelu osrednjega časopisnega urada v Beogradu bo stal znani časnikar Milan Marjanovič. Naša država je imela že mnogo škode, ker naša uradna poročevalska služba ni bila doslej urejena, kot v

drugih naprednih državah. Odslej bomo tudi v tem oziru na boljšem.

Švedsko posojilo.

Kakor znano, smo že pod prejšnjo vlado dobili tako zvano švedsko posojilo v vrednosti 22 milijonov dolarjev. To posojilo je bilo namenjeno za poplačilo raznih zaostalih državnih obveznosti, vsed njimi za razlike na plačah državnim uslužbencem. Posojilo je bilo izplačljivo v zmislu dogovora v treh obrokih, prvi takoj, drugi bi zapadel 23. julija 1929, tretji pa šele 23. marca 1930. Ker pa sedanja vlada hoče, da čimprej poravnata, kar je komu dolžna, je finančni minister dobil v Londonu na podlagi sklenjenega švedskega posojila vso vsoto takoj izplačano. Tako je doseženo, da bodo državni uslužbenci pa tudi drugi dobili v kratkem vse, kar jim država dolguje.

Kmetijske kredite naj dajejo združne organizacije.

Združne organizacije so pod predsedstvom ministra dr. Korošca nadaljevale dne 13. maja v Beogradu s posvetovanji. Na dnevnem redu je bil zlasti odnos združništva napram agrarni banki, oziroma kmetijskim kreditom. Slovensko združništvo je zastopal dr. Basaj. Zber je sklenil, da pošlje Nj. Vel. kralju spomenico sledeče vsebine: Združništvo prosi Nj. Vel. kralja: 1. Da se kmetijski kredit da samo po svobodnih združnih enotah, ker le tako pridemo do zadovoljive razdelitve in uporabe tega kredita. To dokazuje ves razvoj v vseh državah, zlasti v Nemčiji, Franciji, Češkoslovaški, Danski, Japonski itd. — Zakon o privilegirani agrarni banki bo določal tudi posojila posameznim osebam. S tem pa je podana možnost zlorabe in oduševstva. Kmetijski minister ne bi mogel banki dobiti dovolj jamstva. Zato se lahko vrinejo posredovalci. To pa hočejo zadruge preprečiti. Zato prosi združništvo Nj. Vel. kralja, da se v poslovniku in pravilih agrarne banke določijo, da se ves kredit, razen hipotekarnega, daje izključno po obstoječih združnih organizacijah. 2. V imenu enakosti, pravičnosti in napredka prosijo Nj. Vel. kralja, da se vse zadruge in združne enote podvržejo enemu in edinemu združnemu zakonu, kjer ne bo privilegirane položaja posameznikov nasproti državi. 3. Uprava privilegirane agrarne banke naj se ne poveri ljudem izven združnih vrst. Zato naj se izmed osmih članov, ki jih vlada imenuje v upravni oziroma nadzorovni odbor, imenuje vsi iz vrst zadrugarjev, in sicer v sporazumu z Glavno združno zvezo kot zastopnico vsega združništva v državi.

Izvozno blago pride pod nadzorstvo.

Med glavnimi vzroki, da naš izvoz v incemstvo pada, je tudi ta, da naše blago ne vzdrži na svetovnem trgu konkurence s tujim blagom. Predvsem je vsled padca izvoza prizadeta trgovina z žitom. Vlada hoče dovoliti olajšave pri izvozu, namerava pa tudi s posebnim zakonom uvesti strogo kontrolo izvoza. Na ta način upajo meročajni krogi, da pridemo z izbranim blagom do konkurenčne sposobnosti in do dviga izvoza raznega našega odvišnega blaga v inozemstvo.

PO SVETU

Katoliška cerkev.

s Svečan sprejem hrvatskih romarjev pri sv. očetu. Popoldne 18. maja je sv. oče sprejel v svečani avdienci hrvatske romarje, ki so prišli v Rim pod vodstvom zagrebskega nadškofa dr. Bauerja. Z romarji so došli tudi skoraj vsi drugi hrvatski škofje in papeški nuncij msgr. Pellegrinetti. Ko je sv. oče stopil v dvorano, so ga romarji pozdravili z glasnim ploskanjem, ki je trajalo več minut. Papež se je pozdravil s hrvatskimi škofi, nakar je imel zagrebski nadškof dr. Bauer krasen govor, v katerem je naglašal udanost jugoslovanskih katolčanov nasproti sv. stolici. Sv. oče je v svojem nagovoru hrvatske romarje iskreno pozdravil. Sv. oče je prosil vse, da vztrajajo v molitvi, ker vse, kar je bilo storjeno, je od Boga, in tudi, kar je še treba storiti — in tega je mnogo — to upa doseči sv. oče od Boga in ne od ljudi. Končno je podelil sv. oče romarjem svoj apostolski blagoslov.

s 25.000 svoječasnih pripadnikov italijanskega vojaškega kera je dospelo te dni v Rim. Zjutraj zgodaj so bivši vojaki prisostvovali sv. maši, ki jo je daroval vojaški škof, nato pa so se razvrstili po trgu sv. Petra. Skozi visoko okno Vatikana je podelil sv. oče udeležencem blagoslov. Obiska v Vatikanu ni bilo, ker sporazum Vatikana z Italijo še ni stopil uradno v veljavo.

Nemčija.

s Smola »Zeppelin«. Z veliko reklamo so raznašali razni, zlasti nemški listi vest, da pojde »Zeppelin«, ki je že enkrat zmagovito preletel Atlantski ocean, te dni zopet v Ameriko. Pa sreča to pot »Zeppelin« ni bila mila. Deloma radi pokvarjenih strojev, deloma zaradi strašnih viharjev se je moral spustiti »Zeppelin« v Franciji na tla. Francozi so nudili Nemcem vso pomoč in so jih sploh zelo prijazno sprejeli. Voditelj zrakoplova dr. Eckener je odpoval v Friedrichshafen v Nemčijo, da pripelje s seboj nove stroje. Zrakoplov ho-

Hrvatje in ljudsko-ošolski zakon.

Hrvatska katoliška narodna zveza je poslala Nj. Vel. kralju brzojavko, v kateri govori o novem načrtu ljudsko-ošolskega zakona ter prosi kralja, naj tega zakona ne potrdi, dokler se ne sprejmejo vanj vsaj sledeče poplave: 1. Možnost ustanavljanja zasebnih ljudskih šol po javnih verskih ustanovah od zakona priznanih veroizpovedi. 2. Verouk morajo poučevati duhovniki priznanih veroizpovedi, bodisi kot samostojni učitelji ali od prosvetnega ministra nameščeni po predlogu pristojnih duhovnih oblasti. 3. Pristojne duhovne oblasti imajo pravico nadzorovanja verskega pouka neposredno ali po svojih odposlancih. 4. Postavljanje in premeščanje veroizpovedi mora prosvetni minister izvršiti po predlogu in poprejšnjem sporazumu s pristojnimi duhovskimi oblastmi.

ZVEČER za namakanje

ZJUTRAJ za izkuhavanje

Schichto
terpentinovo milo

pa je pranje gotovo!

če dr. Eckener popraviti kar v francoskem Tulunu, kjer je pristal, nato pa bo odplul. Kam, v Ameriko ali domov v Friedrichshafen, se pa še ne ve.

Belgija.

s 10.000 belgijskih katoliških učiteljev in učiteljic je imelo nedavno veliko zborovanje, na katerem so se posvetili presv. Srcu Jezusovemu. Zborovanja se je udeležil tudi belgijski kardinal Van Rocy, ki je pohvalil versko prepričanje tolikih učiteljev in je poudaril, da je vzgoja brez vere velika zmota in da katoličani ne zahtevajo nič drugega, kakor da se njihovi otroci na celi črti vzgajajo v katoliškem duhu.

Španija.

s Priprave za redno zasedanje Društva narodov. Na zadnjem zborovanju Društva narodov v švicarski Zenevi so sklenili, da se bo bodoče junijsko zasedanje Društva narodov vršilo v Madridu na Španskem. Razen članov pride takrat v Madrid okrog 150 časnika. Španska se na zasedanje Društva narodov mrzlično pripravlja. Upe-ljujejo nove telefonske zveze z inozemstvom in urejajo vse potrebne prostore za zborovanja in posvetovanja. Zlasti hočejo poskrbeti, da bodo deležni čim večje udobnosti časnika. To zasedanje bo važno tudi zato, ker se bodo bavili člani Društva narodov z vprašanjem narodnih manjšin. Govor pa bo najbrž tudi o nemški vojni odškodnini in o izpraznitvi nemškega Porenja.

Amerika.

s Strašne posledice požara v Bolnišnici. V Clevelandu je nastal v bolnišnici požar. Ogenj je dosegel hišno lekarno. Razna bro-mova in kloridova zdravila so se začela spreminjati v strupene pline, ki so napol-nili vse poslopje. Ti plini radi svoje nevar-nosti prekašajo najhujše vojne pline. Lju-dje so umrli v par sekundah, tako bolniki v svojih ležalnih stoli, zdravniki z ope-racijskim orodjem v rokah, bolniške sestre s toplomeri v rokah. Ob času nesreče je bilo v poslopju 360 oseb. Neki policijski stražnik, ki je vstopil v poslopje brez plin-ske maske, je takoj oslepel. Šele gasilci, opremljeni s plinskimi maskami, so mogli včrti v poslopje s strehe, na katero so potegnili navzgor 17 oseb. Nekateri pone-

srečenci so imeli pljuča popolnoma razje-dena. Mnogi ljudje, ki so prišli iz poslopja navidezno zdravi, so postali naenkrat mo-drikasti, se zgrudili in umrli. Lica mrtve-cev kažejo sledove strahovitega boja. Do-slej je mrtvih več kot 150 oseb, bo pa go-tovo še več smrtnih žrtev.

s Sedemdesetletnica stare naseljenke. Barbara Bajuk, vdova, ki živi s svojim si-nom Tonetom v Calumetu v Ameriki, je te dni obhajala svoj sedemdeseti rojstni dan. Velika družba prijateljic in prijateljev jo je počastila na njenem domu. Barbara Ba-juk je ena najstarejših naseljenk v Calu-metu. V Ameriko je prišla pred 37 leti. Ro-jena je bila v Čurilah pri Metliki na Belo-kranjskem. Kljub sedemdesetim letom je še vedno zdrava, krepka in živahna. V ve-seli družbi preseneti vsakogar s svojim pe-tjem. Še vedno poje okrogle. Na svoj sedem-deseti rojstni dan je pela kakor dekle. Še nanogo let naj živi in poje!

s Razno. Nagloma je preminula v Cle-velandu Jožefa Mikoletič, roj. Šabec iz Vr-bova pri Ilirski Bistrici. V istem mestu so umrli Roza Perhavec, John Avgustin, do-ma iz Podturna pri Toplicah na Dolenj-skem, in Rudolf Baraga iz Grahovega pri Cerknici. — Vseslovenskega katoliškega shoda v Lemontu v Ameriki se udeleži tudi franciškanski pater g. dr. Hugo Bren iz Ljubljane. — V Kansas City je preminul Mihael Ritmanič iz vasi Dolenci v Belokra-jini. — V Chisholm, Minn., je zapustil ta svet Anton Martinčič iz vasi Pudob, fara Stari trg pri Ložu. — Vedno utone veliko ljudi v vodi, da bi pa kdo utonil v kavi, se do zdaj menda še ni čulo. Ta čuden slučaj se je zgodil te dni v Chicagi v Ameriki. Ko je Mihael Culhan, star 70 let, mešal vrelo kavo v velikem kotlu, ki drži 200 litrov, je po naključju padla v kotel vrečica kave. Culhan je stegnil roko, da bi prijel vreči-co, a pri tem je zgubil ravnotežje in se pre-vrnil v vrelo kavo, da je radi opeklina po-tem umrl.

Kitajska.

s Strahote letošnje lakote. Že v starih časih so bile znane lakote na Kitajskem, ki so se dnevno od časa do časa pojavljale. Zadnja velika lakota je bila leta 1878. Ta-krat je po približnih cenitvah umrlo nad csem milijonov ljudi od lakote. Letos pa

vlada na Kitajskem taka lakota, kakršne ne pomni zgodovina Kitajske. V devetih provincah je radi velikanske suše bila vsa žetev uničena. Suša je bila taka, da se niti v jeseni ni moglo misliti na to, da bi se na-novo posejalo. Število ljudi, ki so že doslej umrli od lakote, se ceni od mednarodnega odbora za pomoč gladnim na 12 do 20 mi-lijonov. Ta odbor javlja med drugim: »Po-vsod sami sestradani. Od desetih hiš jih je devet zapuščenih. Samo iz pokrajine Šansi je bilo prodanih in odpeljanih 17.000 žena in deklet, katerih bodoča usoda je morda še hujša od preostalih. Vseposvobod ležijo trupla od lakote umrlih ljudi in otrok, ki so plez psov in roparskih ptic. Kljub pre-cejšnji pomoči, ki prihaja iz vseh krajev sveta, ni zaenkrat nobenih izgledov, da bi se strašno stanje izboljšalo. Pod pokrovi-teljstvom Društva narodov in Rdečega kri-ža se je pričelo slednjič vendar z živahno akcijo za pomoč tem krajem.

Drobne novice.

Po petnajstih letih se je vrnil iz ujet-ništna Jožef Sankot iz Hodejeviča na Če-škem.

457.160 romarjev je prišlo lansko leto v Lurd.

Zopet se je podrla neka nova stavba v Pragi.

250 vojakov je zbolelo v čeških Novih Zamcich, ker so jedli pokvarjeno meso.

Stotisoče hektarov zemlje so uničile nedavno v Afriki kobilice.

Smrtno kazen hočejo odpraviti v Nem-čiji.

Vse ruske knjige bodo tiskane od dne 1. januarja 1930 v latinici. Zelo pametno.

190.000 avtomobilov so izdelale Fordo-ve tovarne v Ameriki v aprilu 1929.

11 ton zlata v vrednosti 375 milijonov dinarjev je prispelo iz Nemčije v Ameriko.

700 milijonov dinarjev posojila bo na-jela Poljska v Londonu.

Raznih gorivnih snovi ima naša zem-lja po mnenju učenjakov še za 35.000 let.

Delavska stranka je pri volitvah v av-stralski parlament izgubila več kot tretjino poslancev.

Pogrom na Jude je bil izvršen te dni v Kovnu in Litvi.

Po celem svetu so v preteklih dneh divjali nalivi in povodnji.

K A J J E N O V E G A

Rojaki iz Prekmurja med nami.

Deset let je poteklo, odkar žive naši prekmurški bratje z nami v jugoslovanski državi. Blizu tisoč let so bili tlačeni in zapostavljeni od Madjarov. Niso imeli ne slovenskih šol, ne slovenskih knjig in časopisov. Edino slovenski duhovniki, ki so bivali med njimi, so budili med tem ljudstvom narodno zavest, spoštovanje do materinega jezika in vero v boljšo bodočnost. Naši prekmurški bratje so mehke slovenske duše, globoko vernih src, vztrajnih in pridnih rok. Ker jim lastna zemlja ni mogla nuditi dovolj življenjskih pogojev, je moral marsikdo izmed njih v tujino za kruhom. Najtrši pa je bil kruh, ki jim ga je skozi dolga stoletja rezal madjarski plemič, čigar posestva so hodili obdelovat. V tužni zgodovini prekmurških Slovencev bo med drugim ostalo večno zapisano, kako so trdorsrčni tujci izkoriščali to pridno, delavno ljudstvo.

Ni torej čuda, da jim je z narodnim osvobođenjem prišlo tudi odrešenje in možnost, da se združijo s svojimi brati tostran Mure ter postanejo deležni kulturnega in gospodarskega napredka vseh Slovencev. Ob desetletnici narodnega osvobođenja so poročali na Brezje in Bled. Na binško soboto so odpotovali iz Prekmurja in vlak jih je popeljal med nas. Na vseh večjih postajah v Sloveniji so jubilejnim romarjem iz Slov. Krajine priredili naši ljudje priručne sprejem. Na Zidanem mestu, v Ljubljani, v Kranju, na Jesenicah, na Bledu, povsod so bili Prekmurci sprejeti z nepopisnim navdušenjem. Pozdravljali so jih zastopniki občin, oblasti, kulturnih in prosvetnih ustanov. Romarji, ki jih je bilo 1125 po številu, so se ginjeni zahvaljevali za tolike izraze prisrčnosti. Na Brezjah so zadostili svojim duševnim potrebam, opravili spoved in bili pri skupnem sv. obhajilu, na Bledu so se poklonili Nj. Vel. kraljici Mariji, prestolonasledniku Petru in princu Tomislavu. Kraljica in oba kraljeviča so Prekmurcem z balkona suvohorskega dvorca mahali v pozdrav. Na Bled se je pripeljal tudi oblastni komisar g. dr. Natlačen, ki je imel na zbrane romarje lep nagovor. Oblastni odbor je poklonil romarjem 10.000 Din za pogostitev na Bledu.

Na binško ponedeljek zvečer so se vrnili gostje v Ljubljano, kjer so jih na ko-

Belgarski kralj Boris se je vrnil domov. Velik gozdni požar je izbruhnil v Mehiki. Tudi več vasi in oseb je zgorelo.

200 nemških učiteljev in kmetov so zaprli Italijani v Bocnu na Tirolskem.

Češkoslovaško potniško letalo je padlo na tla v Eiterhagnu na Holandskem. Trije potniki mrtvi.

Trinadstropna hiša se je podrla v italijanskem Turinu. Mnogo mrtvih.

Velika Romunija meri 295.000 kv. kilometrov in šteje 17 milijonov prebivalcev.

Mussolini je izjavil, da ima Italija dve sto milijard lir dolga.

lodvoru sprejeli prevz. gospod knezoškof, veliki župan in mestni župan ter nad 10.000 Ljubljčanov. Z godbo na čelu so Prekmurci vkorakali v mesto. Prebivalstvo jim je navdušeno vzklikalo. Bratje in sestre iz Slov. Krajine se niso mogli dovolj načuditi lepoti naše prestolnice, ki jih je gostoljubno sprejela v svoje okrilje. Mesto je bilo okrašeno z zastavami. V torek dopoldne so dragi gostje obiskali nekoliko ljubljanskih cerkva, videli univerzo, muzej in druge pomembnejše ustanove. Opoldne pa so položili pred Prešernov spomenik lep lovorov venec, okrašen s slovensko trobojnico in napisom: Pesniku - prvaku Slovenska Krajina.

Z najlepšimi vtisi so popoldne odpotovali nazaj v Prekmurje.

d Krajiško sporočilo Hrvatov. Minister za socialno politiko dr. Mate Drinkovič je nedavno obiskal dalmatinska otoka Brač in Hvar. V vseh krajih je sporočil prebivalstvu tudi tole kraljevo sporočilo: »To današnje stanje ne bo prenehalo prej, dokler se ne ozdravijo posledice dosedanjega slabega dela politikov. Zato Nj. V. kralj kliče vse Hrvate, da sodelujejo pri tem velikem delu in da ga podpirajo pri tem njegovem prizadevanju, da se čimprej doseže tiste, kar si je postavil za nalogo za srečo države in naroda.«

d Oklic prebivalstvu ljubljanske oblasti! Velike požarne nesreče zadnjega časa, posebno katastrofa v Kočevski Reki, me silijo, da se zopet obračam na blaga srca vsega prebivalstva ljubljanske oblasti z nujno prošnjo, da prisrčno in nesrečnim pogorelcem z darovi na pomoč. Uverjen sem, da bo naše ljudstvo, ki je ob nesrečah vedno znalo lajsati gorje trpečega sorojaka, tudi to pot dokazalo svojo plemenitost in srčno dobroto ter da bo vsakdo, ki se mu smilijo ubogi pogorelci, prispeval po svoji moči k zbirki za omiljenje njihove bede. — Darove sprejemajo na deželi sreski poglavarji, v Ljubljani pa veliki župan (Fond za elementarne nesreče, ček. račun št. 13.056). — Veliki župan: Dr. Vodopivec, s. r.

d Predsednik vlade — najpridnejšemu učencu. V ponedeljek 13. maja je predsednik vlade g. general Živkovič nepričakovano obiskal osnovno šolo v Stupniku na Hrvaškem in je obdaroval najpridnejšega učenca, 10 letnega dečka Katričeca z bankovcem za tisoč dinarjev. Pri tej priliki je g. predsednik obljubil, da bo vlada dala potrebni znesek za razširjenje osnovne šole v tem kraju.

d Romanje na Sv. Višarje. Že dve leti je priredila Slov. kršč. ženska zveza v Ljubljani meseca avgusta romanje na Sv. Višarje, katerega se je obkrat udeležilo mnogo stotin romarjev. Tako romanje se bo vršilo tudi letos, in sicer dne 3. in 4. avgusta. Italijanski konzulat je sporočil 17. maja, da hoče imeti imena vseh udeležencev tega romanja že do konca maja tega leta v rokah. Radi tega prosimo vse, ki se nameravajo udeležiti tega romanja, da se priglase do

30. maja ali naravnost pri Prosvetni zvezi v Ljubljani, Miklošičeva cesta 5, ali pa pri svojem župnem uradu. Vsak naj pri tem navede svoje ime, bivališče, poklic in rojstno leto. Obenem s prijavo naj pošlje 40 Din, s čimer je plačan vizum in vožnja po italijanskem ozemlju tja in nazaj do obmejne postaje Planica. Po našem ozemlju bo imel vsak udeleženec polovično vožnjo in si bo kupil vzovnico do obmejne postaje Planica sam.

d Za častnega občana je imenoval občinski odbor v Homcu na svoji seji dne 16. maja tamošnjega g. župnika Antona Mrkuna.

d Za kanonika belgrajske škofije je imenovan dr. Avguštin Juretič. Do 6. januarja je bil dr. Juretič, kakor mnogim znano, načelnik ministrstva za socialno politiko v Belgradu. Dr. Juretič je eden najpožrtvovalnejših delavcev v katoliškem pokretu Jugoslavije.

d Bivši avstrijski kancler dr. Seipel je sredi maja potoval mimo Ljubljane v Trst. Od tam pojde z ladjo v grške Atene in nato v Palestino. Na povratku se bo dr. Seipel ustavil za nekaj dni tudi v naši državi.

d Sedemdesetletnica rojstva je praznoval na binško nedeljo 19. maja zaslužni ljubljanski občinski svetnik in šolski ravnatelj v p. g. Janko Nep. Jeglič. V pokoj je stopil šele po dovršenem 65. letu starosti. Se na mnoga leta!

d Lepo je uspela akademija Jugoslov. crkvske zveze 18. maja v ljubljanskem Unionu. Navzoča sta bila tudi g. knezoškof dr. A. B. Jeglič in veliki župan ljubljanske oblasti g. Vodopivec s soprogo. Zelo so ugažale vse točke programa, od katerih so bile nekatere zelo težke. Na koncu je imel globok in pomemben govor dr. Žitko, ki ga je zaključil z živjo klicem na kralja Aleksandra.

d Nekaj za železničarje. Prometna zveza objavlja svojim članom: Zadeva glede izplačila 20 odstotne eksekutivne doklade, 15 odstotne starostne doklade in stanarine za uradnike III. kategorije pri izplačilu razlik za čas od 1. oktobra 1923 do 1. maja 1924 je ugodno rešena. Vsem prizadetim bo razlika izplačana približno koncem tega meseca. Nadalje je odobrena 20-odstotna eksekutivna doklada za vse delavce na sistemiziranih mestih, t. j. delavce-premikače, zavirače, kretničarje, kurjače, progovne delavce itd., in sicer z veljavnostjo od 20. februarja 1928 dalje. Računa s ta doklada v iznosu, kakor je prejema poduradnik II. kategorije, III. skupine, 1. stopnje.

d Železničarji ne bodo plačevali izpitnih taks. Tako je odločil minister za promet z rešenjem M. S. 8107 z dne 24. aprila.

d Za predsednika zagrebske borze je bil izvoljen finančni minister dr. Svrljuga.

d Progo Bitolj—Kenali je prevzela naša država od grškega glavnega železniškega ravnateljstva. Zdaj je naša železniška služba podaljšana prav do grške meje.

d Graščino »Langental« v pesniški dolini je kupil za 970.000 Din lekarnar g. Petrovič iz Krapine.

d Veliko tovarno za čevlje bo sezidal znani češki veleindustrialec Bata v Apatinu v Vojvodini. Bata zahteva le, da mu odstopi občina Apatin potreben stavbeni

sveč brezplačno. Nova tovarna bo zaposlila 2000 delavcev.

d V Ljubljanskem občinskem svetu vlada med večino in opozicijo radi proračuna še vedno napeto razmerje. 14. maja se je opozicija občinske seje sicer udeležila, vendar pa z gotovimi pridržki, ki jih je podal v imenu opozicije g. podžupan inženjer Serneck. Proračun ljubljanske občine, ko to pišemo, še ni odobren.

d 34 slikarskih del jugoslovanskih umetnikov v skupni vrednosti nad 200.000 Din, je odkupil Nj. Vel. kralj Aleksander na pomladanski umetnostni razstavi v Belgradu. Kraljeva naklonjenost naši umetnosti je napravila vsepovsod najboljši vtis.

d Manufakturna trgovina Gjuro Janošević v Belgradu je zašla v konkurz. Okrog 6 milijonov dinarjev primanjkljaja. Pri tvrdki je služilo 600 uradnikov in služiteljev.

d Hiše, ki niso zidane po predpisih, podirajo v Zagrebu. Mestni stavbni urad dovoljuje gospodarjem podrtih hiš, da se zidajo na istem mestu nove, ako odgovarjajo načrti tozadevnim predpisom.

d Primanjkljaj v blagajni razpuščene narodne skupščine znaša še vedno pol milijona dinarjev. Zato je najvišje sodišče naprilo tožbo proti pokojnemu uradniku Mitznu Čabriču in proti administrativnemu uradniku Aci Miniču. Ta dva sta odgovorna za primanjkljaj.

d Nove vžigalice. Švedi so uvozili v Jugoslavijo za poizkušnjo par vagonov švedskih vžigalic in jih dali v promet za enkrat le v Belgradu, Zagrebu in Ljubljani. Skatljica teh vžigalic stane 1 Din, ima pa le 40 vžigalic, dočim vsebujejo druge vrste te robe od 55 do 65 vžigalic. Monopolna uprava pojasnjuje, da so dolžni imeti trgovci v zalogi tudi nešvedske vžigalice in da se dckaj dražje švedske ne smejo nikomur vsiljevati.

d Konkurzov trgovcev in finančnih podjetij v Jugoslaviji je bilo v prvih štirih letošnjih mesecih 407, za 30 več kot leto prej; od skupnega števila konkurzov jih pride na Srbijo 266.

d Z veliko metlo proti korupciji. Pri nas že imamo tolikanj potrební zakon o pobijanju korupcije. Višje sodišče v Skoplju je prejelo te dni od raznih podrejenih sodišč ovadbe o krivdi korupcije proti 793 uradnikom, od katerih jih je že 66 zaprtih. Največ obtoženih uradnikov je iz območja okrožnega sodišča Kumanovo (103), iz bežanskega (95) in giljanskega (78). V vseh slučajih gre za poneverbe, potvorbe uradnih listin, zlorabe uradne oblasti in prejemanje mite. Obtoženi so mnogi okrajni glavarji, davčni uradniki, poštarji in blagajniki. Razen tega so ovadili okrajni glavarji razne občinske načelnike in blagajnike, da, cele občinske odbore in takih ovadb je preko tisoč. V območju skopljanskega sodišča bo izvedena uradna preiskava proti 4000 osebam.

d Vinarški kongres in občni zbor Vinarskega društva za Slovenijo v Krškem, ki se vrši v dneh 25., 26. in 27. maja, je polovična vožnja dovoljena za osebne in brze vlake, izvzemši orient-express, za čas od 22. do 30. maja. Vsak udeleženec vzame na svoj domači postaji cel vozni li-

stek, žigosan z mokrim dnevnim postajnim žigom. Ta vozni listek velja tudi za povratek, ako se izkaže s potrdilom, da se je udeležil kongresa in občnega zbora. Radi tega voznega listka na postaji Videm-Krško ne oddajte, na občnem zboru pa zahtevajte tozadevno potrdilo.

d V Jugoslaviji so Ljubljanski velesejmi že tako vdomačeni, da jih pozna tako rekoč že vsaka vas od Triglava do Ohridskega jezera. Tako je prišla ta ustanova do svoje naravne propagande. Mnogi, ki so obiskale Ljubljano in njene velesejme, so se vrnile domov in so naravno razširile vesti o tem, kar so videle in slišale. To je povzročilo, da so dovažali vlaki od leta do leta več obiskovalcev. Letošnji velesejem se točno po programu otvori dne 30. maja in se istotako točno zaključi dne 9. junija. Naj že sedaj vsakdo gleda na to, da ne zaide med zamudnike, kajti letošnji velesejem bo zelo bogato založen. Zadovoljstvo nas navdaja, ko zamoremo objaviti, da so za letošnji velesejem že vsi razstavní prostori zasedeni. Ne bo ga stanu in posameznika, ki bi na razstavnem prostoru ne prišel na svoj račun. Zbrano bo prilično vse, kar zamore zanimati našega človeka, brezkončna vrsta stvari, ki jih je človek ustvaril s trdom svojih rok in s svetlostjo svojega uma. Kaj pomeni tak nazoren pouk, tak neposreden stik z razstavljenimi vzorci, na podjetnost posameznika, si lahko mislimo. Prav dobro je, da pade velesejem letos v šolsko leto, tako, da bo šolam dana možnost mladinskega obiska velesejmu priključeno razstavo meščanskih šol v Sloveniji. Na drugi strani pa si more dobaviti vsak to, kar rabi, ravno na velesejmu najceneje, ker bo razstavljeno samo najboljše blago naravnost od producentov.

d Prve črešnje že prodajajo na ljubljanskem trgu in sicer po 40 Din kilogram. Došle so iz Dalmacije. V kratkem pridejo na trg tudi vipavske črešnje.

d Obisk naše mornarice pri tujih. Naše bojne ladje so 15. maja pod poveljstvom admirala Prica odplule proti grškemu otoku Krfu. Obiskale pa bodo tudi angleško Malto in francosko Biserto, da obiščejo grško, oziroma angleško in francosko brodogradnjo. Oddelek našega brodogradništva sestojajo iz križarke »Dalmacija«, podmornice »Hrabri«, »Nebojša« in »Hvar« in končno iz 3 torpedolovcev in 3 hidroplanov. Na Krfu je bila naša mlada mornarica zelo slovesno in priščno sprejeta in je ostala tam do 21. maja. Od 21. do 29. maja bo naše brodogradništvo na obisku na angleški Malti, od 30. maja do 6. junija pa gost francoske mornarice v Biserti. 16. junija se vrne naše vojno brodogradništvo zopet v Kotor.

d Svetozar Pribičević znani voditelj samostojne demokratske stranke je došel prejšnji teden v Belgrad, kjer mu je upravnik mesta Belgrad radi protizakonitih postopkov dal nalog, da odpotuje v Brus pri Kruševcu in da tega kraja ne sme več zapustiti brez vladnega dovoljenja.

d Redka ribolovska sreča. V prvi polovici maja so v enem dnevu okrog Rogoznice v Dalmaciji ujeli 80 tisoč kilogram sardel in 40.000 kg tunj. Največ plena so odpeljali v inozemstvo.

d Umrl je 14. maja v Moravčah ondodni dekan in kanonik g. Janez Bizjan. Kljub visoki starosti in bolehnosti je do konca opravljal svojo dušnopastirsko službo ter je zadnjo konferenco duhovnikov vodil z bolniške postelje. Bil je mož, ki je veliko znal in vedel, moder svetovalec in dober oče svojim faranom. S svojimi duhovniki v dekani se je razumel kot v najboljši družini, vsi so se pri njem čutili kot doma. Moravska dolina je z njim izgubila enega svojih najboljših mož. Zato ni čuda, da je bilo zadnje slovo od njega na dan pogreba tako bridko. Naj počiva v Bogu, blaga duša!

d Umrl je v Dupljah pri Trziču 16. maja ondodni župnik g. Franc Zvan v 61. letu starosti. Pokoj njegovi duši.

d Tragična smrt mladega učenjaka. V Ljubljani je umrl te dni 28 letni profesor dr. Franc Čibej, mož obsežnega znanja. Na obrazu se mu je naredil čisto majhen tur, prišlo je zraven zastrupljenje, ki se je izredno hitro širilo, ne da bi mu zdravniki mogli kaj pomagati. Po par dnevih je mlad profesor v najhujših bolečinah izdihnil. Dasi še mlad je napisal veliko zelo učenih razprav. Pisal je zlasti mnogo v »Slovenca«, pri katerem je bil stalen sodrudek, v »Dom. in svet«, v »Križ« itd. Katoliška inteligenca je izgubila z njim enega svojih najrazboritejših delavcev.

d Vsled nalivov so bile pretekli teden preplavljene mnoge železniške proge, zlasti v Južni Srbiji, vsled česar je bil južno od Belgrada začasno prekinjen železniški promet. Zdaj so železniške zveze večinoma vzpostavljene, ker je voda padla.

d Črne koze je prinesel iz Anglije. Te dni je gost nekega ljubljanskega hotela ohoel na črnih kozah. Prišel je preko Trsta iz Anglije, kjer še vedno razsaja ta huda nalezljiva bolezen. Zdravstvena oblast v Ljubljani je seveda izvršila najostrejšo odredbo, da se nevarna bolezen v kali zatre.

d Zgorelo je kolodvorsko skladišče v Varaždinu. Gasilci so le z največjim trdom omejili požar, ki bi imel lahko strašne posledice.

d Strela je ubila v Lekeniku pri Sisku 26 letnega Janka Kocjana in 28 letno Milko Petrovičevu.

d Strela je udarila v gospodarsko poslopje, last občine Pleterje v Zdolah. Radi strele je nastal požar in je vse poslopje pogorelo do tal. Organistu Ivačiču je s tem pogorela vsa zaloga živil, drva, obleka in poljsko orodje v vrednosti okoli 5000 Din, celotna škoda pa znaša okoli 20.000 Din. Po čudnem naključju je bilo to poslopje do leta 1928. zavarovano, v zadnjih dveh letih pa ne, tako da je nesreča še bolj občutna.

d Kadar gospodari strela. Te dni v nočnih urah je udarila strela v hišo kmeta Petra Borote v Boviču blizu Karlova. V hiši je poleg okna spala na postelji Borotova žena, ki jo je strela na mestu ubila. Hiša pa je pogorela do tal.

d Padeč s tretjega nadstropja. 18 letni kleparski vajenec Franc Skaplja, zaposlen pri tvrdki Ecker v Ljubljani, je imel te dni opravka v III. nadstropju nove stavbe Mikličevega hotela v Kolodvorski ulici. Vračajoč se navzdol, je strmoglavil v praz-

PO DOMOVINI

DOBOVA.

nino, po kateri je speljano dvigalo za opeko. Padel je v pritičje in si zlomil levo roko. Izbil si je tudi vse zobe ter je imel mahoma polna usta krvi. Telefonirali so po rešilni avto, ki je takoj prihitel na lice mesta. Ponesrečenec je bil pri polni zavesti in je še sam stopil na nosilnico. Med potjo v bolnišnico se je šele onesvestil. Dobil je težke notranje poškodbe.

d Z glavo je prišel med cevi in voziček v jasku Saverova v Trbovljah rudar-kopač Gnedić Franc, doma iz Kotredeža. Brez glasu je padel mrtev na tir. Zapušča ženo in tri otroke.

d Medved v Bohinju? Dne 14. maja so bohinjki delavci pregledovali gozd in izbirali teren za sekanje. Pri tem so opazili v snegu sledove medvedovih šap. Sledovi so bili široko narazen, iz česar se je dalo sklepati, da je bežala zver v skokih navzgor proti planini »Suha« nad Barečo dolino. Navzoča gozdarja gg. Hribernik in Cesar sta ugotovila, da so bili skoki zveri poldrug meter dolgi, a podplat mrcine 25 centimetrov dolg. Ze prejšnje dni so ljudje pripovedovali, da so čuli s planine divje rjovenje, nikomur pa ni prišlo na um, da bi to utegnili biti medved. Videl ga sicer ni nihče, vendar je sklepal po sledovih, da je nevarni kosmatinec iskal tod svoj plen.

d Motociklistična nesreča pri Domžalah. V soboto zvečer se je pripetila pri Domžalah velika motociklistična nesreča. V soboto zvečer se je odpeljala iz Trbovelj skupina motociklistov. Spredaj je vozil uradnik g. Mirko Vrhunec, pri njem pa je sedel lastnik motornega kolesa zobotehnik g. Jambrek iz Trbovelj. Za njima je vozil inž. Rih. Freyer iz Trbovelj. Vrhunec ni bil izvežban v vožnji z motornim kolesom. V vasi Želodniku, med Lukovico in Domžalami, so privozili nasproti trije kolesarji brez luči. Vrhunec se je tako nerodno izognil, da se je zadel z dvema kolesarjema hkrati. Prevrnili so se motorno kolo in obe kolesi. Pri padcu se je zadel Vrhunec z glavo ob občestni kamen in nezavesten obležal. Težje poškodbe je dobil tudi Jambrek, ki je bil ranjen na glavi ter se težje notranje poškodoval. Oba kolesarja, delavca Miha Klopčič in Anton Dolenc iz Prevoj, sta dobila lažje poškodbe, pač pa sta se jima razbili kolesi, dočim je motorno kolo ostalo nepoškodovano. Inž. Freyer je ustavil mimo vozeči avto posestnika Rusa iz Prevoj. V avto so naložili vse ranjence, toda med vožnjo do Domžal je Vrhunec v avtu izdihnil. Ostale ranjence je obezval zdravnik dr. Hočevar v Domžalah, ki je odredil prevoz Jambreka v ljubljansko bolnišnico. Vrhunca so prepeljali v ljubljansko mrtvašnico pri Sv. Krištofu.

d Za betre in birmance! Kakor nalašč za birmance se nam zdi primerna knjiga »Za visokim ciljem«, katera razpravlja o krščanskem življenju. Lepšega darila in primernejšega darila pač ne morete dati birmancem, kakor je nauk o krščanskem življenju. Knjiga »Za visokim ciljem« se naroča v Prodajalni KTD (Ničman) v Ljubljani ter stane nevezana 24 Din, vezana pa 34 Din. Botri, sezite po njej in izkazali boste svojim birmancem veliko duhovno uslugo!

Zaradi hude zime je na polju vse nekoliko zastalo. Kar je bilo lepih dni, smo jih porabili do zadnje urice na polju. Sedaj nam nekoliko nagaja dež, po dežju pa mislimo, da bo zemlja vse doprinesla, kar je dosedaj zamudila. Vinograde je zima nekoliko uničila, sadno drevje precej čuti, orehov ne bo in tudi drugega sadja ne bo veliko. — Marrijin mesec je. Lani, kakor tudi prejšnja leta so pri kapelicah lepo prepevali zvečer šmarnice; zakaj je to naenkrat izostalo letos? Ali ni bilo to leto druga leta? Letos pa molk in tišina v majniških večerih pri kapelicah. Tembolj pa se mladi svet navdušuje za veselje, kjer zapravlja težko prisluženi denar. Ravno tako se nam zdi kakor »vse za svet in nič za Boga.« — 15. t. m. je stopil v veljavo novi vozni red na železnicah. Sprememb je malo; le škoda, da ni nočnega vlaka št. 628 iz Zagreba. Marsikdo je šel popoldne s četrim vlakom v Zagreb, pa se je lahko vrnil še isti večer, sedaj pa bo primoran počakati jutra v Zagrebu. Za vse res nikoli ne more biti prav. Merodajni faktorji pa bi se vseeno lahko zganili in ukrenili vse potrebno, da se zopet uvede nočni vlak iz Zagreba in bi raje izostal od tam deseti vlak.

ŠMARJETA PRI MOKRONOGU.

Dne 5. t. m. je nenadoma umrla Neža Poljanec, po domače Zajčeva mama, zaradi možganske kapi, stara 66 let. Pokojna je bila vzorna krščanska žena in velika dobrotnica revežev. Zapušča bolehnega moža, hči edinka pa je poročena na Bučki.

SAVLJE.

Pred desetimi leti so ustanovili posestniki Savelj in Kleč »Združbo odjemalcev el. toka« za omenjeni vasi. Namen družbe je bil preskrbeti si električno energijo za razsvetljavo in pogon kmetijskih strojev. Imenoval se je šesteročlanski odbor, kateremu je načeloval Ivan Hvastja, bivši kandidat za oblastno skupščino na »Gospodarski listi«, da vodi pogajanja z elektrarno Cesenj na Brodu. — Po l. 1924. smo podpisani in drugi člani zahtevali od upravnika skupne imovine, da skliče sestanke, na katerem naj poroča o gospodarstvu in premoženjskem stanju združbe ter da se izvrše eventualne volitve. Teh upravičenih zahtev g. upravitelj ni hotel upoštevati ter ni od l. 1924. do 6. dec. lani sklical nobenega javnega sestanka. — Nevolja članov se je stopnjevala in l. decembra lani se sprevergla v ogorčenje. Od 77 deložnikov je izreklo nezaupnico staremu odboru 50 članov in postavilo novi

d Najvažnejša, četudi ne najnovejša vest je, da se perilo namočil čez noč v raztopini »Ženske hvale«, nato pa se izpere s »Schichtovim terpentinovim milom«. — Varujte se ponaredb!

d Pogreša se deček, star okrog 16 let. Na sebi ima slabo obleko in je šibke postave. Komur je kaj znano, se vljudno prosi, naj sporoči na naslov: Klavžar Franc, Brod 21, Dol. Logatec.

d Zoper uši pri živini, proti nalezljivim boleznim in za razkuževanje sploh uporabljamo z dobrim uspehom Saneolin, ki ga izdeluje »Chemotechna«, družba z o. z., Ljubljana, Mestni trg 10.

d Dragi moji Nikar se ne jezi, ako si premočen! Naš vremenski vsevedež ti pove vreme za 18 do 24 ur naprej. Naroči ga takoj, pa boš vedel, ali je treba dežnik vzeti seboj! Obenem dodamo eno izmed sledečih že v tisočih razširjenih knjig: Dinamit in antindinamit, Sadjarčki, Pozdrav iz domovine, Prijateljski v ugankah, Palček Potep, Boj in zmagi, Pojte, Prepevajte, Fantič in Slovensko dekle. Brezalkoholna produkcija, Ljubljana št. 13.

odbor. Toda stari odbor se ni hotel pokoravati volji večine ter ni hotel odstopiti od funkcij in izročiti poslov. Stvar je prišla pred sodišče, kjer se je koncem januarja t. l. dosegel sporazum tako, da oba odbora sestavita začasni odbor najdalj do 1. maja t. l. Tedaj je izročil upravnik Hvastja blagajniško knjigo in seje zapiske, drugih prilog ne. Iz blag. knjige smo zbrali in 5. maja t. l. poročali sledeče: »Knjigovodstvo — za blagajno in knjigovodstvo odgovarja upravnik — je bilo vedeno popolnoma nepravilno. Posejilo, ki se je l. 1921. najelo v iznosu 75.000 Din, ni nikjer vknjiženo. Tudi ni vknjiženo, zakaj se je denar porabil in kdaj, 2 člana sta plačala 4 deleže po 262,50 Din upravitelju, on tega ni vknjižil in tudi denarja ne izročil. — Govoril je vedno, da dela popolnoma brezplačno za združbo, ugotovilo pa se je, da si je zaračunal za pisarniške potrebe, informacije, delo v pisarni in mala dela itd. 10.652,75 Din. — Pri strojni zadruzi v Savljah, čije načelnik je g. Hvastja, je naredil dolga 6500 Din ter s tem denarjem plačal sebe. — Lastil si je pravice sodnika ter »kaznoval« člane s tem, da jim je odvzel električni tok, zaradi česar je prišlo do pravde, ki jo je seveda izgubil in združba je morala plačati več tisoč stroškov.« — O nadaljnjem se vodi revizija ter bomo o nje poteku naknadno poročali. — Po teh ugotovitvah je zahtevala večina volitve ter so dobili od 62 deložnikov in pooblaščenec novi kandidature glasov: dr. Tornago 45, L. Sever 44, Fr. Sušteršič 44, L. Kos 45, Iv. Hvastja, Savlje 45, 44 glasov. Stari odpa upravnik Iv. Hvastja 7, Iv. Kregar 8, Jože Kregar 2, Feliks Leme 1, Fr. Logar 0. — 7. maja je zahtevala desetina članov »Strojne zadruge r. z. z o. z.« v Savljah, koje načelnik je Iv. Hvastja, da skliče načelstvo izredni občni zbor s sledečim dnevnim redom: volitev načelstva in nadzorstva, slučajnosti. Načelstvo se ni pokoravalo § 29 zak. z 9. aprila 1873, drž. zak. št. 70 ter sklicalo takoj izredni občni zbor. Člani so vložili pritožbo na deželno kot trgovsko sodišče v Ljubljani. — Tudi tu bo ljudstvo govorilo! — Ign. Subelj.

IZ MEDVOD.

Našo občino razburja vprašanje zidave nove šole v Preski. Solo zahteva šolska oblast, zahteva jo učiteljsvo, in res potrebna je, kar je treba priznati. Toda vsa potreba zadene na najvažnejšo in največjo oviro: na denarno vprašanje. Kar vzemimo, da bo veljala nova šola milijonček in še kaj čez, ker bo treba nove oprave. Zadnja leta se ni nič storilo, da bi se bilo nabralo kaj denarja, razen borih 100.000 Din, pomnoženih za 30.000 Din, ki jih je po prošnji sedanjega g. župana naklonil občini oblastni odbor. Ves drugi denar bi se moral vzeti na posodo, torej recimo kar cel milijon dinarjev. Sedanja večina občinskega odbora je čisto pravilno računala, ko je ustavila v letošnji proračun za novo šolsko stavbo 100.000 Din in zato primerno zvišala doklade, tudi na vino seveda, kar nekatere posebno boli. Saj bi od enega milijona morala plačati občina na obrestih in odplačilu dolga (amortizaciji) vsaj 120.000 Din. Trditev, da bi se zidala šola s prejšnjimi nezvišanimi dokladami je ve čkot prazna. Kako neki? V odborovi seji opozicija noče odkriti teh svojih gospodarskih talentov in malenkosti, dasi bi bila večina občinskega odbora manjšini zelo hvaležna, če pove, kako se brez denarja in seveda tudi brez dolga sezida šola, kakršna je v načrtu. Torej: malo več razsodnosti; pa tudi opozicija mora soglasno glasovati za šolo in za vse, kar je ž njo v zvezi. — Več Medvodčanov in Preščanov.

SV. TROJICA PRI MORAVCAH.

V nedeljo, 26. t. m. se izvrši javno odlikovanje g. Kornelija Igljca, vpk. šol. upravitelja, na njegovem nekdanjem službenem mestu pri Sveti Trojici, kjer je vneto učil in vzgajal dva rodu. Odlikovanje se izvrši po sv. maši, ki se prične ob 10. Poje učiteljski pevski zbor. Ob 2 popoldne pete litanije, nato pa ustanovitev katol. prosv. društva pri Sv. Trojici in dramska prireditev. Slavnostni govornik g. prof. dr. V. Rožič, tukašnji rojak.

Radio.

Vsak delavnik: 12.00 Reproducirana glasba.

Časovna napoved, reproducirana glasba. — 12.00 Borzna poročila. — 17. Koncert Radio-orkestra (v detretek: Jonny Jazzband). — 22. Poročila in časovna napoved.

Četrtek, 23. maja: Antologija slovenske lirike. — 18.30 O modernih sprejemnih radio-aparatih. Predavanje v nemškem jeziku inž. Nikolaj Pita. — 19. Češčina. — 19.30 Podzemni svet okrog Cerkljskega jezera. — 20. Baladni večer izvaja Radio-orkester. Vmesne speve poje g. Marjan Rus.

Petek, 24. maja: 18 Iz veroslovja. — 18.30 O gospodinjstvu. — 19. Francoščina. — 19.30 Iz glasbenega sveta. — 20. Večer hrvatske glasbe, izvaja Radio-orkester. Vmesne speve poje gospa Mila Wohins in Slov. akademski oktet.

Sobota, 25. maja: 18 O sportu. — 18.30 Nemščina. — 19 Zdravilišča in letovišča Slovenije. Propagandno predavanje v nemškem, slovenskem in češkem jeziku, ravnatelj Pintar. — 19.30 Delavska ura. — 20. Prenos zvonjenja iz cerkve sv. Petra. — 20.30 Prenos zagrebškega programa.

Nedelja, 26. maja: 10.30 O poljedelstvu. 11. Koncert Radio-orkestra. 15. Zeleznik; Tajinstvena zadeva, izvaja člani narodnega gledališča. 15.30 Reproducirana glasba. 16. Planinski spomini. 16.30 Koncert Radio-orkestra. — 20. Koncert godbe Dravske divizije.

Varno naložite svoj denar v Vzajemni posojilnici v Ljubljani, poleg hotela 'Union'. Obrestovanje najugodnejše. Posojila proti vknjižbi na posestva, proti poroštva i. t. d.

5

RAZNO

Račun. Svetovna vojna (1914—1918) je stala Nemčiji 78 milijard zlatih mark; Avstriji 22; Turčiji 2; Angliji 80; Franciji 42; Italiji 18; Britanske dominijone (prekomorska posest z državno samoupravo) 8; Belgiji 2; Rusiji 30; Ameriki 51. Skupaj zneso to nepojmljivo število 340 milijard zlatih mark. Ena milijarda je tisoč milijonov. Vsak dan je pogoltnilo blazno morenjenje, rušenje in zastupljanje 237 milijonov, vsako uro 10 milijonov, vsako minuto 170.000 in vsako sekundo 3000 zlatih mark (ca. 40.000 Din). — Vsako leto umre vsled lakote okoli pol milijona revežev. Za te ni denarja.

Starost raznih bitij. V kolikor vemo do danes, je drevo najstarejše živo bitje. Posebni starci te vrste so sekvoje na ameriški obali Tihega morja, ciprese v Mehiki in drevesa »baobab« v vzhodni Afriki. Neka mehiška cipresa, ki še sedaj raste v bližini Oaxaca, je stara približno 6000 let, deblo ima premera ne-

Ponedeljek, 27. maja: 18.30 Češčina. 19. Francoščina. — 19.30 O organizaciji borbe proti raku. 20. Literarni večer g. Jože Pahor. — 20.30 Koncert pevskega društva »Slavoc«. — 21.30 Valček večer, izvaja Radio-orkester.

Torek, 28. maja: 18.30 Zgodovina Slovencev. 19. Nemščina. — 19.30 Naše sosednje države: Italija: dežela in ljudstvo; Srednja in južna Italija. — 20. Schiller; Marija Stuart, izvaja člani narodnega gledališča. — 21. Koncert Radio-orkestra.

Sreda, 29. maja: 18 Otroški kotichek. — 18.30 Iz rastlinstva. — 19. Bled in okolica. Propagandno predavanje v nemškem, slovenskem in češkem jeziku, ravnatelj Pintar. — 19.30 Srbohrvaščina. — 20. Koncert Slov. akad. okteta. — 21. Nemška glasba II. izvaja Radio-orkester.

33 nagrad.

Kakor smo že poročali, je naš najboljši slovenski dnevnik »Slovenec« razpisal o veliki noči 33 krasnih nagrad za svoje naročnike. Žrebanje se bo vršilo letos 2. junija. Poteguje se za te nagrade lahko vsakdo, če je izpolnil ali bo do 1. junija ob 6 zvečer izpolnil tele pogoje:

1. Mora biti naročen na »Slovenca« ali se nanj naročiti. Dosedanji naročniki morajo imeti na dan žrebanja plačano naročnino vsaj do konca junija. Novi naročniki, ki šele sedaj naroče naš list, pa če plačajo naročnino vsaj za tri mesece naprej.

2. Vsak naročnik pa nam mora po dopisnici sporočiti, katero izmed ustanov naj »Slovenec« obdaruje: 1. vseučiliški sklad, 2. slovenske slepce, 3. slovenske misijone na Kitajskem, 4. glavno hiralnico v ljubljanski in mariborski oblasti, 5. orlovski stadion, 6. društvo »Zoo« v Ljubljani.

»Domoljubovim« naročnikom in prijateljem toplo svetujemo in priporočamo, da se tekmovanja za »Slovenčeve« nagrade udeležijo in hite izpolniti vse, kar je za to potrebno. Nagrade so namreč naravnost dragocene in tako premišljeno izbrane, da jih bo vsakdo vesel, kogar bo zadel srečni žreb.

Prva nagrada je velik in lep radio, o katerem smo že pisali. To je prvovrsten aparat, kar jih danes premore radijska tehnika: šestelektronski aparat »Radione« z univerzalnim aparatom »Radione« za priključitev na omrežje, anteno za normalne in še drugo anteno za kratke valove ter najfinejšim angleškim zvočnikom Amplion. Z njim slišiš vse evropske postaje močno, jasno, prijetno. Aparat je »Slovencu« dala na razpolago trgovina radijske oddajne postaje v Ljubljani, Miklošičeva cesta 5. Celotna naprava stane 16.280 Din.

Za drugo nagrado je določena popolna oprava za spalnico: dve omari, ena za perilo, druga za obleko, dve nočni emarici z apotekcami in brušenimi stekli, dve postelji, ena psiha z brušenim ogledalom in obrušeni stekli, ena miza, dva fotelja, tapcirana z brokatom, en

Z našo umetno

meštovo esenco „Mostin“

si lahko vsakdo z malimi stroški pripravi izvrstno obstojno in zdravo domačo pijačo. Cena 1 steklenici za 100 litrov Din 30.— po pošti Din 30.—. Dohi se samo v drogeriji A. Kane sinova Ljubljana in drogeriji Wolfgram nasl. M. Kane, Maribor, Gosposka 35.

Cirkuški otrok

»Kako pa je nazival damo mladi duhovnik?« je vprašal ravnatelj.

»Klical jo je za gospo grofico in prišli so iz Avstrije, to sem tudi razumela. Tukaj bivajo na nekem velikem posestvu in so vzeli zdaj deklico s seboj, ker nima ne očka, ne mamice več. Oni tudi nimajo več očka,« je dalje čebljala deklica.

»No, zdaj le veva nekaj,« je smehljaje se rekel ravnatelj. »Zdaj pojdi k Ani. Če mama spi, moraš biti lepo mirna in pridna. Če bi se rada igrala, tedaj se igraj tu na hodniku, da je ne zbudiš.« Odprl je deklici vrata, oklevajoč, ali naj bi sam vstopil ali ne. Jutranji razgovor je bil pustil v njem nekaj trpkosti; bal se je, da ga ne bi obnovila. »Gotovo spi«, je pripomnil in še enkrat poslušnil, da bi se pomiril, nato pa se je obrnil in šel.

V Helenini sobi je bila globoka tišina. Od tedaj je bila vžila le nekaj malega in je nepremično ležala na postelji. Videti je bilo, da ji je jutranje razburjenje vzelo vse moči, zakaj nobene besede ni več izpregovorila, le zdaj pa zdaj jo je posilil suh kašelj.

Strežnic a, ki je menila, da spi, je zadržala otroka, ki bi rad k materi. Živahni mali stvarci pa je bila soba kmalu pretesna in zato se je šla igrati na hodnik, kakor ji je bil dovolil oče. Deloma je upala Nora, da bo srečala tam svoje nove prijatelje, ki jih je bila spoznala pri obedu. In ni se varala. Ko je sanjavo zrla preko visoke ograje v hotelsko avlo, kjer se je živahno gnetla množica, je zapazila duhovnika, ki je prišel s svojima gojencema po stopnicah navzgor.

»Tako tiho in sama?« je prijazno vprašal deklico, ko jo je zagledal.

»Očka je odšel, mama spi in Ana godrnja,« je na kratko odgovorila Nora.

»To so seveda tri hude stvari zate,« je smehljaje se rekel kaplan. »Gotovo se dolgočasiš.«

»Mislija sem si, da boste vi prišli,« je rekla deklica odkritosrčno; »zato sem ostala tukaj. Slišala sem že vašo malo punčko, ki je jokala tu notri,« je nadaljevala in pokazala na neka vrata na hodniku.

»Da, Lili je tam, pri naši mami,« je povzel besedo starejši deček. »Pojdi noter z nama,« je rekel in pokleknil k njej, da bi tako izenačil svoje dolge ude z njeno višino; deklica pa je zaupno položila svojo roko na njegovo ramo. »Pojdi z nami,« je ponovil.

»Ne smem,« je odgovorila. »Ne smem k tujim ljudem; mama mi je to enkrat za vselej prepovedala. Tukaj pa se smem igrati,« je pristavila hrepeneče.

»Potem se bova midva tukaj igrala s teboj,« je rekel deček. »Kajne, gospod kaplan, saj dovolite?« se je obrnil do njega.

Ta je takoj prikimal; tudi njemu je ugajal otrok.

»Kaj pa se bomo igrali?« je zopet vprašal deček.

»Ali znaš skakati čez vrstico?« je rekel in pokazal na konopec, ki ga je bila prinesla s seboj iz sobe, ker je bil dolgi hodnik ot nalašč za to igro.

»Če jaz to znam,« je rekla prezirljivo. »Znam še vse kaj drugega nego vi mislite. Le vrtna mi jo.«

Dečka sta ji ustregla. Mala stvarca se je postavila na prste, se uleknila v bokih, vrgla črne lase nazaj in nato z dvignjenimi rokami plesala kakor vila ljubko pod urnim sukanjem vrvi v najizrednejših in najspretnejših okretih.

Glasni pohvalni vzkliki dečkov so jo hipoma

stolček k psih, istotako tapeciran. Barva brokata po izbiri, eno stojalce za cvetlice, en okvir za sliko. — Spalnica bo iz javorovega, češnjavega, hrastovega ali jese novega lesa, poljubne barve, vse, kakor si bo srečni izžrebanec želel, gladko poltirana ter z masivnim okovjem.

Spalnico, ki je vredno nad 10.000 Din, se dala posebej za te nagrade na razpoložljiva lesna trvdka »Javor« v Logatcu. Kdor bo izžreban, prejme nakaznico na trvdko »Javor« v Logatcu, ki bo točno upoštevala vse želje glede izbire in spalnice na zaželeno mesto odpremila, tako, da izžrebanec ne bo imel z njo nikakih skrbi.

Lesna industrija »Javor« je že iz zadnjih velesojmov znano podjetje, ki izdeluje zlasti srednjefino pohištvo po zmerljivih cenah. Izreden uspeh je bil dosežen ravno s spalnico, ki bo tvorila naš drugi dobitek.

Podjetje ima moderno urejene delavnice, lastno žago, elektrarno, sušilnice itd., kjer se cela predelava vrši na kar najekonomičnejši način. Redno zaposluje kako 69 mizarjev ter več drugih profesionistov in delavcev. Tudi ima za Dalmacijo v Splitu svojo lastno trgovino ter oddaja vse svoje izdelke tudi izven države. Podjetje je po delavstvu kakor tudi po kapitalu domače in je last g. Gabriela Oblaka, župana in bivšega oblastnega poslance iz Logatca.

Tretja nagrada je pa sestavljena tako, da bo izžrebanec lahko izbiral: ali najmodernejši šivalni stroj, ali pa čistilnik za žito (trier). »Slovenec« namreč pri

svojih nagradah ni smel pozabiti na svoje sedanje ali pa bodoče naročnice. Njim je namenil šivalni stroj, zastopan po svetovno znani znamki »Dürkopp«, ki ga je podarila tukajšnja trvdka Lud. Baraga v Ljubljani.

Po dolgoletni praksi in temeljiti preizkušnji je uspelo svetovno znani tovarni za šivalne stroje »Dürkopp« ponuditi svojim odjemalcem res nekaj prvovrstnega »Dürkopp« šivalni stroj zavzema danes častno mesto med prvimi svetov. znamkami. Sestava tega stroja je popolnoma enostavna, kljub temu pa ima vse, kar se danes zahteva od modernega šivalnega stroja. Pri tem stroju zadošča samo premik vijaka, ki se nahaja na desni strani, in stroj je pripravljen za vezenje, štopanje, krpanje, našivanje itd. Šiva se lahko na raznovrstno blago, krpa nogavice, perilo, veže perilo, blazine, prte, zastore, obšiva čipke in to v poljubnih barvah s svilo ali sukancem. Velike važnosti na stroju »Dürkopp« je tudi to, da šiva naprej in nazaj; s tem je prihranjeno mnogo na času.

Vsakemu šivalnemu stroju je priloženo petnaštletno pismeno jamstvo.

Namesto šivalnega stroja si pa lahko izbere izžrebanec tudi originalni Heidov trier za čiščenje žita. Stroj je dalja v ta namen »Gospodarska zveza« v Ljubljani, ki ima v zalogi stalno najmodernejšo poljedelske in gospodarske stroje. Trier vam žito popolnoma očisti vseh primesi, bodisi grobih primesi, kamenja, grahorice, klasja, kakor tudi kostrebe, peska in drobnega plevela, ki ga noben čistilnik

na veter (pajtelj) ne more popolnoma ločiti od dobrega zrnja. S trierjem prečiščeno žito ti zagotovi dobro žetev. Stroj ti za setev izbere najlepše in najdebelejše zrnje, namesto rdečih in modrih rož, namesto suhih biljk, boš žel težko klasje, iz žita boš dobil najlepší zdrob in snežno belo moko najboljšega okusa.

Trideset nadaljnjih nagrad sestavljajo celoletne naročnine na leposlovni mesečnik »Dom in svet« in najlepši naš ilustriran mesečnik »Ilustracija«.

Stevilo tekmovalcev za krasne nagrade raste od dne do dne. Pazi, da ne boš pozabil pravočasno izpolniti vse pogoje, da boš 2. junija med poklicanimi, in če ti bo sreča mila, tudi med — izvoljenimi.

NAZNANILA.

d Zlatomašniški jubilej sv. Očela proslavi Križanska moška in mladeniška Marijina družba v nedeljo 26. t. m. ob 5 popoldne. Isti dan obhaja družba svoj glavni družbeni praznik in ima duhovno opravilo zjutraj in zvečer ob navadni uri.

n »Orel« pri Sv. Heleni odgovarja tem potom na mnoga vprašanja, da se bo vršil javni telovadni nastop dne 2. junija v Kamnici. Sodeluje godba iz Dev. Mar. v Polju.

n Na kvatero nedeljo po Binkoštih bo pri romarski cerkvi sv. Trojice, župnije Jurkloster, sv. opravilo ob 10 z običajno procesijo. Vabijo se vsi okoličani k obilni vdeleži. Darovanje to za novi zvon.

n Prostovoljno gasilno društvo v Veliki Laki pri Višnji gori priredi v nedeljo dne 2. junija vrtno veselico s srečelovom. Veselica se bo vršila pri Gasilnem domu. Če bo ta dan slabo vreme, se preloži veselica na prihodnjo nedeljo 9. junija.

ustavili. »To sem se naučila od gospodične Emilije,« je rekla. »A jaz ne bi bila smela storiti tega,« je pristavila v zadregi in obžalovaje. »Mama nikakor ne more trpeti, da delam to pred tujimi ljudmi.«

»Zekaj tvoja mati ne more trpeti tega?« je vprašal kaplan in postal pozoren.

»Mama pravi, da je grdo tako kazati se. Pa tudi tega ne pušči, da bi jahala.«

»Kaj tvoja mati ne jaha?« je zopet vprašal kaplan.

»Mama, jaha?!« je rekla in s pretjubkim, nalahnim ponosom vrgla glavico na vrat. »To delajo vendar papenosti uslužbenci; ti delajo to za denar.«

»Znaš ti torej že jahati?« sta vsa začudena vzkliknila dečka.

»Jahti in voziti, gotovo,« je rekla in zmignila z rameni. »Saj imam vendar štiri ponije, ki so samo moji. Lahko jih vidite, če greste v cirkus. Mali Wimbledon vozi z njimi pošto; to sem mu dovolila, a jaz znam mnogo bolje.«

Dečkoma so se širile oči od začudenja. »Ti, da že znaš voziti s štirimi?«

»S šestimi znam,« je rekla s zanosom. »To pomlad sem vozila pred carjem v Petrogradu s šestimi poniji, prav sama. Car ni hotel verjeti očetu, da bi to znala; tedaj je mama na mnoge prošnje dovolila, da smem voziti pred njim. Se prav dobro vem, kaj je tedaj rekel car,« je pristavila, očitno želeč, da bi jo vprašali po tem.

»Kaj pa je rekel?« so zaklicali poslušavci.

»Najprej me je vzel v naročje, me poljubil in mi podaril tole,« in pokazala je z biseri okrašeno srece, ki ga je nosila na vratu, »in potem — pa se ne smeš smejati,« se je obrnila k Kurtu, kateremu sta ustni sumljivo podhrtevali.

»Kako, kaj je rekel car?« jo je zopet napeljal Kurt na pravo pot.

»Car, car je rekel...« je nekoliko zajecjlala. »Ta bo kdaj še vse drugače slovela in bo vas, dragi Karsten, popolnoma izpodrinila,« je natančno in dobesedno ponovila deklica. »No in vi se vsceno smejete!« je razljučeno pristavila, ko se celo kaplan ni mogel vzdržati nasmeška.

Kurt pa je živo zardel pri njenih besedah. »Jaz se prav nič ne smejem,« je rekel zelo resno. »Tvoja mama ima čisto prav; prav nič ni lepo, če se majhna deklica tako kaže. Zelo bi mi bilo hudo, če bi kdaj govorili o tebi kot o cirkuški jahačici. To bi bilo res žalostno zate.«

Deček je razburjeno govoril; vsled stroge graje ga je deklica osuplo gledala in njen obrazec je bil videti užaljen. On je to videl in bilo mu je hudo. Zopet je pokleknil k njej in ji božal temne lase s čela ter rekel prijazno: »No, ne bodi huda; ti že ne boš nikoli jahačica. Ali pa si se poleg jahanja in vožnje naučila še kaj drugega?«

»O, veliko,« je pristrčno zagotavljala deklica. »Vsak dan imam učne ure pri mami in zelo velikokrat pri učiteljih. V treh jezikih znam že brati in pisati; katekizem znam tudi,« je pristavila in se ozrla na kaplana, kakor da njemu to posebno velja.

»Kdo pa te poučuje v njem?«

»Mama vsak dan; tudi pri spovedi sem že bila. Ti si tudi duhovnik,« je dostavila, »sem takoj videla.«

»Tako?« je rekel kaplan. »Ali si to takoj spoznala?«

»Poznam mnogo duhovnikov; če pridemo v kako mesto, kjer ostanemo dalj časa, me mama vselej pelje k njim, da se izpovem. Mama je zelo pobožna; vedno

kaj manj kot 14 metrov. Če bi hoteli natančno vedeti starost tega orjaka, bi ga morali posekati in prešteti kolobarje v deblu. Tega pa seveda ne bodo storili, dokler bo drevo živeo. Približno starost so mu pa določili, ko so ga primerjali z drugimi drevesi te vrste, ki so jih posekali. Sekvoja dočaka pet tisoč let starosti. Od živali živijo najdalje velike želve z otokov Galapagos, namreč 200 let. Karp, sicer malo užitne ribe, žive 150 let v ribnikih. Paviče v ujetništvu dosežejo 80 let. Od žuželk živi najdalje škrtat, namreč 17 let.

Franček je slisal v cerkvi, kaj vse se mora mladina učiti iz Svetega pisma za velikonočno izpraševanje. Srečal je gospoda župnika in se pohvalil, da zna tudi on Sveto pismo. »Gospod župnik ga je vprašal: »Franček, kaj so delali Izraelci, ko so prišli iz Rdečega morja?« - Franček: »To je lahko vprašanje in še lažji odgovori. Sušili so se!«

Naša zemlja je vsako leto za 70.000 kg težja, ker pada na njo leto za letom mnogo podnebni kov. Vsaj učeniaki trdijo tako.

Castelmorto.

«Ecco,» je rekel, pokazal z onemoglo kretljivo v notranjščino in se mi umaknil, naj vstopim. Vprašujoče sem ga pogledal; ko je tiho prikimal, sem vstopil in stal v prostoru, ki bi njegove prijetne domačnosti človek ne jkal v teh molčečih ruševinah. Bila je to nekaj soba poleg dvorane, zaupno prijetna čimnata, ki je v njej pač še vedno stanoval kak najemnik, dočim je bil ostali grad zapisan razsulu. Proti jugu sta gledali dve okni, skozi kateri je lilo sonce in so se pomlajale zelene brljanaste vejice. Oprava je bila preprosta, pa zadostna. Na pobeljenih stenah je viselo nekaj slik, ob strani je stal lep kamn iz marmorja, okrašen z izklesanimi renesančnimi ornamentmi, na levi je bil v ozadju prostor podaljšan z globokim, v okroglastem loku se končujočem vzdiku, in za deloma odgrnjenim zastorom je stalo ležišče. Pogled nanje pa sedaj ni soglašal s sicer prijazno sobo.

Ležišče je bilo — kot si lahko jasno opazil — le za silo in v naglici pripravljeno in pregrnjeno z belim platnom, ki pa ni zakrivalo ramen in glave ležeče ženske postave. Človek bi utegnil misliti, da žena samo spi. Ko sem pa stopil bliže, sem videl na obličju pečat smrti. Bilo je belo in nežno ter neskončno lepo kot iz marmorja izklesano. Roki sta bil sklenjeni in sta oklepali križec in vejico rožmarina. Poleg žene pa je ležal novorojenček, deloma pokrit s posebno ruto, in mitev kot njegova mati.

Ta pogled me je globoko ganil in stal

* Glejtel

sem nekaj časa molče; ker ji pa po vsem tem, kar sem slišal, v poslednji sili ni stal duhovnik ob strani, sem kmalu potegnil iz žepa svoj brevir in začel moliti »Commendatio animae«, nedosežno lepo molitev, s katero cerkev vernike ob vratih večnosti priporoča usmiljenosti njih Stvarnika in Sodnika: »Pojdi, duša krščanska, s tega: ta v imenu Očeta, ki te je ustvaril, v imenu Jezusa Kristusa, Sina živega Boga, ki je trpel zate, v imenu Svetega Duha, ki se je razlil nad teboj... Usmiljeni Bog, dobri Bog, ki po velikosti svojega usmiljenja opiraš grehe spokornih, usmili se njenih zdihtljajev, usmili se njenih solza in vodi njo, ki je zaupala le na tvoje veliko usmiljenje, v sveto skrivnost sprave.«

»Spoznaj za svojo, o Bog, stvar, ki si jo ustvaril ti sam, živi in resnični Bog; ne spominjaj se opojne pijanosti njenih mladostnih grehov, ki jo vzbujata nagon in poželenje. Četudi je grešila, vendar ni Očeta, Sina in Svetega Duha tajila, ampak je verovala in Boga, ki je vse ustvaril, zvesto molila. Tako te priporočam, predraga sestra, Bogu vsemogočnemu in te izročam njemu, čigar stvar si, da se po odkupu s smrtjo človeške narave povrneš k svojemu Stvarniku, ki te je iz prahu naredil.«

»Naj ti odpusti grehe in te posadi na svojo desnico. Naj ti dopusti, da gledaš svojega Rešenika iz obličja v obličje in s srečnimi očmi gledaš nezastrito resnico. Uživaj v korih blaženih gledanje Boga na vekomaj. Amen!«

Pričel sem bil molitve tiho. Nato me je pa pretresljiva vsebina potegnila za seboj, postajal sem vedno glasnejši in čudni stancovavec samotnega gradu, ki je bil pokleknil za

mano, je med sunkovitim ihtenjem odgovarjal latinske odgovore, kar se mi pri Italijanu ni zdelo nič posebnega —

»Requiescat in pace!« sem končal molitev in napravil križ nad truplom.

»Amen«, je odgovoril mož in vstal. »In Bog Vam plačaj!«

»Je pokojnica Vaša žena?« sem vprašal sočutno.

Za trenotek se je obctaviljal z odgovorom in se je ozrl vame. Nato je odvrnil s čudnim poudarkom:

»Da — in ne.«

Razumel sem, da sem s svojim nedolžnim vprašanjem zadel občutljivo mesto; zato sem zaokrenil pogovor drugam.

»Je pač prišlo zelo nenadoma, da niste mogli po duhovnika.«

»Da. In najbližja cerkev je oddaljena dve uri. Žal, žal. Oh« — zopet je glasno zaječal — »ko bi bil slutil tak konec, bi bil ostal bliže ljudi.«

Skušal sem ga tolažiti. Bog je usmiljen, sem rekel, in se ravna on in njegova milost po okoliščinah. In če je rajna tudi brez spovedi prišla na oni svet...

»Saj ni,« me je prekinil tujec. »Spovedala se je. Tudi molitve, ki ste jih vi molili, je še sama poslušala.«

Pogledal sem moža, ker ga nisem razumel. On pa je pokazal z rokama na mizo, kjer je ležala črno vezana knjiga. Vzel sem jo — bil je brevir.

»Jaz — jaz sam sem jih molil,« je nadaljeval. In ko sem ga še vedno vprašujoče gledal v žareče oči, je dodal: »Meni raznese prsi, če ne zaupam komu svojega bednega položaja. Bodite tako dobri in me poslušajte

6

Lov za »latom«. Grof Karenski, ruski poslanik v Parizu, se je nekaj dni po noči vrátil domov. V neki ozki ulici se neznan človek precej močno zadane obenj. Neznavec izginje nato brez besede. Grofu se vse to zdi sumljivo. Spomni se, da bi neznavec utegnil biti kak zepni tel. Hitro pregleda vse žepne in ugotovi, da mu manjka žepna ura. Ubere jo za neznanecem, ga dobiti in mu po kratkem pretepu vzame uro. Nato gre mirno domov. Doma pove svoji ženi kaj se mu je zgodilo. Žena pa mu v odgovor pokaže uru, ki jo je zjutraj pozabil doma.

Zvon iz čistega srebra. Britanska vlada je dala vliči 80 kg težak zvon iz čistega srebra. Namenjen je za bojno ladjo Nelson. To je največji srebrni zvon na svetu. Kdor ima mnogo sala, maže z njim tudi po zidu, pravi naš pregovor.

Ogromno drevo raste v zapadni Afriki. Izračunali so, da bo dalo 50 vagonov lesa, ko je bodo posekali.

Ladjo, ki bo prišla iz Evrope v Ameriko v 12 urah, je baje izumil neki vicar.

je hodila vsak dan v cerkev; zdaj pa je bolna,« je dalje čebjlala deklica.

»To je bilo zelo lepo od tvoje mame,« je rekel kaplan, ki ga je ganila podoba matere, katera je sredi nemirnega popotnega življenja tako vodila dušo svojega otroka. »Samo, da boš tudi ti pridna.«

»In ti, ali si pobožen?« je vprašala zdaj Kurta in ga ostro pogledala.

»To imaš zdaj od pridige, Kurt,« je smehljalje se rekel kaplan. »A zdaj pojdi ta, otroka. Vajina mati vaju že pričakuje.«

»Ne, ostani še malo tukaj,« je zaklicala Nora in krepko zadržala Kurta, »vsaj ti. Tvoj brat naj le gre.«

Proseče mu je zrla v oči; dečku je prošnja ugajala; ostal je na svojem mestu in opazoval malo stvarco kakor kako novo čudovito igračo. »Kakšna čudovita stvarca si ti!« je rekel, »a mama je že tu,« je prekinil in vstal, ko je iz ene bližnjih sob stopila na hodnik njegova mati.

»Kaj pa počenjate tukaj?« je vprašala in se bližala gruč.

Kaplan je hotel pojasniti, kar so se siloma odprla neka druga vrata in postarna, nenavadna ženska je kriče in jokaje planila k grofici, ki se je v prvem hipu umaknila, misleč, da blazni. »Na pomoč, na pomoč!« je zaklicala starka v slabi nemščini in vila roke; »gospa umira, gospa umira in nikogar ni tu, da bi ji pomagali!«

»Kaj pravi?« je osuplo vprašala grofica.

Deklica pa je skočila k starki, se je oklenila in zaklicala: »To je naša Ana! Ana, kaj ti je?«

»Gospodična Nora, mama tako bolna in gospoda ni tu,« je tarnala starka.

»Mama je bolna!« je ponovila deklica, ki je takoj

razumela. »O, mama, mama!« je zaklicala nato, zajokala in odhitela proti sobi.

»Zdi se, da bo treba tu pomoči, gospod kaplan,« je rekla grofica. »Skušajte zvedeti od starke, kdo je scprog te dame in kje je sedaj, jaz pa medtem pogledam, kaj bi bilo napraviti.« Ne da bi dalje pomišljala, je vstopila k bolnici, kjer je že čula glas jokajočega otroka.

Helena je ležala kakor prej na divanu: toda glava ji je visela vznak, ljubke poteze so bile kakor spačene od krča in na ustnicah ter obleki je bil videti sled krvi, dovolj jasen znak, kaj se je bilo zgodilo.

Preko matere se je bila vrgla mala deklica in jo klicala z temi mogočimi izrazi ljubezni, katerih pa nezavestna mati najbrž ni čula. Kurt, ki je šel za otrokom, ga je zaman skušal pomiriti.

Grofica je z bistrim pogledom premotrila položaj. »Skušaj deklico za sedaj odstraniti, da se mati ne prestraši, in pokliči kakega zdravnika,« je zašepetala sinu, sama pa se je takoj lotila bolnice. Skrbno ji je položila glavo v boljše lego, ji močila vroča senca z vodo in rahlo ovlažila goreče, suhe ustne.

»Mati!« je dihnila bolnica in široko odprla oči. Ko pa je videla neznan obraz, so te oči izražale začudenje in strmenje.

Vedno svežo in lepo

pšenično moko

staro in novo KORUZO, debele otrobe, lanene tropine, prvovrstna semena, vse vrste umetna gnojila, cement itd. itd. 2% popust — dobite vedno najceneje pri Kmetijskem gospodarskem društvu v Dolenjem Logatcu in pri podružnici v Hotečtrici.

— potem boste vse razumeli. Pa ne tujak — pojdite sem. Pogledal je na mrtvaško iz-
žišče in komaj odtrgal oči od njega. Nato
me je peljal skozi stranska vrata v sosednji
stražni stolp, čigar prstičje je bilo prirereno
za kulinjo in štrambo. Tu je vzel veliko ple-
tenko in krožnik s kruhom in sirom iz sten-
ske omare. Nato je odprl vrata, ki so vodila
preko majhnih lesnih stopnic v grajski
ogrod. Ležal je proti jugu in se je ves kopal
v pomladanskem solncu. Nekaj mandeljevih
in breskvinih drevesc se je z belo in rdeče
cvetočimi vejami tiščalo razgretih zidov. Če-
bele so brenčale. Celo cvetlična greda je bila
prekopana in zasejana s svetlobarvnimi tuli-
pani. Prek lesenega ogrinja majhne vrtno
utice se je spenjal bršljan in je nudi obilno
senco. Moj gostitelj me je povabil, naj se-
dem in je postavil steklenko in krožnik na
okroglo kamenito mizo. Jaz pa sem ostal še
ob cvetlični gredi in sem užival kras zgod-
njega pomladnega cvetja.

»Njeno zadnje delo,« je rekel moj spre-
mljevalec z bolestinim nasmehom.

Nato sem stopil za njim v bršljanasto
utico; natočil mi je kozarec, mi odrezal kos
kruha, se naslonil nazaj, globoko zajel sapo
in spregovoril:

»Jaz sem namreč duhovnik-odpadnik.«

Ozrl se je vame, kot bi hotel proučevati
učinek svojega priznanja na meni. Meni je
pa že pri njegovih značilnih besedah ob
smrtni postelji po prvem presenečenju šinila
ta možnost skozi možgane in tako sem bil
na popolno odkritje pripravljen. Vsa beda, ki
jo je ubogi mož nakopal nase in na umrlo,
njegova krivda in njegov obup je stal sedaj
nenadoma jasno pred menoj; radi tega v mo-
jem srcu ni bilo prostora za nobeno drugo
čuvstvo kot za sočutje in usmiljenje.

»Povero fratello,« sem rekel in pogle-
dal kot v zadregi v krvavo rdečino svojega
kozarca, ki so se z njim igrali moji prsti.
Nasproti mene sedeči je olajšano vzdihnil.

»Hivata Vam! Vi me vsaj ne obsojate,
preden ste me zaslišali. Sedaj Vam že laže
pripovedujem svojo žalostno zgodbo. Čujte
torej: Od svojega dvanajstega leta sem stu-
diral v škofijskem seminariju in sem postal
duhovnik brez posebnih bojev in predoige-
ga premišljevanja, takorekoč ker je bilo to naj-
naravnije in ker nikoli nisem resno mislil
na kak drug stan. Saj sem se pa tudi počutil
res srečnega in zadovoljnega i prva leta kot
dušni pastir i pozneje v Rimu, kjer sem ne-
kaj časa studiral, i končno kot tajnik v ško-
fijski pisarni. Delo mi je bilo po volji in že po
nekaj letih sem bil v pisarni škofu desna
roka. Gospodinjala mi je sestra. Če se mi je
zahtelo po družbi, sem imel nekaj prijate-
ljev — samih veselih ljudi. Ker z ženskami
nisem pobliže občeval, mi celibat ni delal ni-
kakih večjih težav; če se me je pa vendarle
včasih polastilo kako neznanu hrepenenje,
sem imel delo, sem imel prijatelje, ki niso
nikoli pustili, da bi otožna čuvstva prevla-
dala v meni. Tako je šlo moje življenje odka-
zano mirno pet in nikdar bi mi ne prišla
misel, da bi moglo kdaj priti drugače.

* Bedni brat!

V vsako hišo Domoljuba!

**IX. LJUBLJANSKI
MEDNARODNI
VELESOJEM**

od 30. maja
do 9. junija
1929.

Najboljši nakup vsakovrstnega blaga.

Specijalne razstave:

pohištvo, avtomobili, poljedelski
stroji, radio, perutnina, zobjel. Raz-
stava meščanskih šol Slovenije.

**700 razstavjalcev,
30 glavnih blagovnih skupin.**

Legitimacije

po Dln 30 — prodajajo denarni za-
vodi, „Putnik“, go-podarske usta-
nove. - Za stanovanje preskrbljeno.

**50% popust na železnicah in
avijonih.**

Popust na parobrodih.

V VSAKO HIŠO »DOMOLJUBA«!

**Bolniki
čitajte**

Izšla je pravkar razjasnitev! V njej se
pojasnjujejo dolgoletne izkušnje o vzro-
kih, postanku in zdravljenju živčnih
bolezni. To zdravstveno blagovestno poš-
lje mo vsakomur, ki jo zahteva od spodaj
naznačenega naslova

Tisočero zahval nenadkriljivo dokazuje
edini uspeh neumornega in vestnega
preiskovanja v dobitih bolehaločega
človeštva. Kdor je

v velikem številu živčno bolnih

lugar mučijo raztresenost, tesnoba,
oslabljenje spomina, razdražljiv glavo-
bol, pomanjkljivo spanje, žejodčne
nerednosti, preobčutljivost, bolečine v
členkih, spošna ali delna telesna slabost
ali drugi neštevilni pojavi,

naj getovo zahteva mojo utešljivo knjižico!
Kdor jo pazno prečita, se sebi v to-
lažbo prepriča, da poznamo enostavno
pot do zdravja in veselja do življenja.
Ne odlašajte, temveč pišite še danes!

Ernst Pasternack, Berlin, SO.

Michaelkirchplatz Nr. 13. Abt. 317.

Vernik je prišel v mesto in si hotel
ogledati tudi muzej. Vzel in plačal je vod-
nika, ki naj bi mu razlagal posamezne
predmete. »Kaj ne, kako učene vodnike
imajo v muzeju,« je dejala žena, ko sta se
vrnila v gostilno. — »Da, samo enkrat me
je pa le potegnil, namreč, ko mi je kazal
ono staro mumijo ter trdil, da je nad dva-
tisoč let stara. In vendar imamo šele
leto 1929.«

Ona (ko se je vrnila s potovanja):
»Kaj praviš, da ves čas moje odsotnosti
nisi nikamor šel z doma?« — On: »Ne,
bilo je tako prijetno in mirno.«

Mali oglasnik

Dekle mlado, zdravo in
močno za vse de-
lo v hiši in na vrtu,
katero zna malo ku-
hati, snážno in natan-
čno, se išča k obitelji
z 1 otrokom. Nastop
takoj ali 1. junija. Do-
ber postopek in stalno
mesto. Poučbe s sliko
in navedbo plače na
Račič, Zagreb, Laščin-
ska cesta 102.

Posestvo kupim proti
odpae-
vanju ali zamem v na-
jem proti oddaji polo-
vice pridelka lastniku.
Naslov v upravi Domo-
ljuba pod šteV. 5472.

**Prodajalce posnemal-
nikov** išče velika šved-
ska tovarna v
vsakem kraju proti do-
bri plači. Naslove spre-
jema TEHNA družba,
Ljubljana, Mestni trg 25

Hiode hrastove od 20
cm naprej kupi
vsako množino parna
žaga V. Seogneti Ljub-
ljana, za gorenj. kolodv.

Bukov les stoječ jako
lep, za klo-
de 200, za drva 3000
m³, se ugodno proda.
Naslov pove uprava
Domojuba št. 5376.

Uajenca sprejemem ta-
koj. Hrana in
stanovanje v hiši. —
P. Nagode, kovač Stara
Vrhnika.

Valenca marijivega,
poštenih sta-
rišev, sprejemem. Matej
Jekovec — čevljarstva,
Ziganjavan, p Kriške,
Gorenjsko.

Deček star 12-14 let,
se sprejme na
kmetijo kot pastir. —
Jože Zalokar, Mengeš 88

Učenca zdravega prid-
nega in pošte-
nega se takoj sprejme
za slaščičarstvo in me-
dičurstvo. Anton Mohor
Kranj.

Hiapca za poljska dela
sprejemem na
kmetijo. Babše: Ana,
Vevče 51, Dev. Mar. v P.

Preselitev pisarne!

Dr. Vladimir Ravnihar

uljudno naznanja, da se nahaja nje-
gova odvetniška pisarna v isti hiši ka-
kor doslej z vhodom Tavčarjeva ulica 11

Krasne kodrasfe lase

dobe dame, gospodje in
otroci z mojo sijajno pre-
izkušeno vodo

WELLIN

Stalni kodri celo pri
vlažnem vremenu. Voda
je lahko vporabljiva in
zajamčeno neškodljiva.

1 steklenica Din 16^{.-}, 3 steklenice Din 34^{.-},
6 steklenic Din 55^{.-}.

Dr. Nikol. Remeny, Rašice, ČSR.

Poštni predal 12-L. 4.

5 mesecev na **Palma**
namesto
2 meseca na usnju

...En klic je danes odločujoč
...Čas je denar, denar je moč
...Delovni čas zaslužek nudi

Štedljivost je dobiček tudi
Kar mesto dveh pet mesecev drži
Prihrani denar in mesce tri.

PALMA

Gospe! Vzemite

za perilo samo
Persil!

To je prava pomoč!

Enoglasno

doni hvala vseh, ki ga poznajo. S Persilom
— polovico manj dela, poceni pranje in
neoporečno perilo! — tako pravi vsaka
gospodinja, katera ga je enkrat poskusila.

Težki časi

no danes in kdor hoče dobro izhajati, mora biti povsod varčen, posebno pri nakupovanju raznih potrebščin, katere so najceneje v veletrgovini **Siermeckl**, nadalje jošen pri izvrševanju svojega poklica, zakaj on je potrebna dobra žepna ura, budilka in tudi stenska u. k. kar so na jako nadvizane zelo nizko ceno in da bodo res dobri in točni, e imo v veletrgovini **R. Siermeckl, Celje** stev. 18, Slov.

Da se ura ne izgubi, je treba verzičice, leno dekle ali mlada žena pa rabi uharo in prstane, kar najdete v velikem ilustrirvanem ceniku s preko tisoč slikami, ki se pošlje na zahtevno vsakemu zaštnj. Za ura so garantira 3 leta. Kar ne ugaja se zamenja ali vrne denar.

Neprijeten duh ust

Je zoprn. Zobje slabe barve kvarijo najlepši obraz. Obe hibi odstranite pri enkratni uporabi krasno osvežujoč **Chlorodont**-paste. Zobje dobijo krasen sijaj stohovito posebno pri uporabi zobčaste ščetke, ker ista čisti zobje tudi na njih stranicah. Gnili ostanki jedi med zobmi, ki povzročajo neprijeten duh ust, se s tem temeljito odstranijo. Poskusite najprej z malo tubo. Ki stane Din. 8. **Chlorodont** ščetka za otroke, za dame (melbke ščetine) za gospode (trde ščetine). Pristno samo v originalnem modro-zelenem omotu z napisom **Chlorodont**. Dobliva se povsod. — Pošljite nam ta oglas kot tiskovino (opred ne zalepiti) dobili boste brezplačno eno poskusno tubo za večkratno uporabo. Tvoavnice Zlatorog, Oddelek Chlorodont, Maribor. 57.

Proti trdovratnemu zaprtju

in njegovim posledicam kot glavobolu, he meroidom, težki prebavi, boleznim na jč trih, želodčnemu katarju, navalu krvi či možgane, rabite prašek **Magna**. Ne slab in ne draži prebavil, ne povzroča bolečij v trebuhu. Prašek **Magna** čisti in osvžuje želodec in čreva.

Dobiva se v vseh lekarnah in drogerijah, 1 zavojček s točnim navodilom Din 4.—.

Vrvarna

Anton Šinkovec st., Kranj

prilporoča svoje vrvarske izdelke po skrajno nizki ceni, najboljšje kakovosti. — Istofam se sprejme krepak VAJENEK od 14 do 17 let star.

Preklic Z dnevom 18. maja 1929 izjavljam, da nisem plačnica za dolgove, ki jih napravlja moj mož **Ivan Grabnar**, Nevlje štev. 18. — Kamnik, 18. maja 1929. — **MARIJA GRABNAR**, žena, Nevlje štev. 18 pri Kamniku. 5456

Izjava Podpisana s tem prekličem vse žaljive besede, katere sem govorila o g. Ivici **Weithauser** iz Št. Jurja pod Kumom, kot neresnične ter se jej tem potom tudi zahvaljujem, da je od pravde odstopila. **Franja Knez**, gostiln. v Catežu!

Najboljša in večvrst. vina

dobite najceneje pri **Kmetijskem gospodarskem društvu v Dolenjem Logatcu.**

Zdravnik: »Pripravite se, da odideje s tega sveta.« — Bolnik: »Pst, ne tako glasno. Če moja žena sliši, bo hotela tudi z menoi.«

4

Prešernova
ulica
poleg
franciškanske
cerkve

**BIRMANSKA
DARILA**

Birmanske kapesne ure od
Din 98.— naprej

4

Prešernova
ulica
poleg
franciškanske
cerkve

Največja zaloga uř, zlatnine
in srebrnine

Lastna protokolirana tovarna
ur v Švici

H. SUTTNER

Ljubljana 1

Srebrne vrane veriřice (Colliers)
od Din 20.— naprej

Zlate vratne veriřice (Colliers)
od Din 85.— naprej

Zahtevajte cenik zastoj in
poštne prosto

Edino najboljši šivalni stroji in pretilni švic.
„Dubied“ stroji ter kolesa
za rodbino, obrt in industrijo so le

Jos. Petelinca
Gritzner, Adler

Najnižje cene! Tudi na obroke!
Ljubljana
blizu Prešernovega spomenika.
Pouk v vezanju brezplačno.
neVteči a garancija.

Chinoferrin

Železnato kina-vino je izborno, zdravniško priporočeno zdravilo proti slabokrvnosti, bledici, želodčnim boleznim in mrzlici. Krepi telo in se tople priporoča vsem, ki so potrebni okrepiča po težkih in dolgotrajnih boleznih. Varujte se ponarejenih izdelkov in zahtevajte v vseh lekarnah edino le CHINOFERRIN-KLEŠČIČ. — Proizvaja ga: Mr. Mirko Kleščič, lekarnar, Samobor pri Zagrebu.

Veliki ilustrovani CENIK
dobite zastoj. Zahtevajte ga od skladišta
MEINEL IN HEROLD
tovarna glasbil, gramofonov in harmonik
R. Lörger MARIBOR Stev. 107-B
Violine od Din 95.—, Ročne harmonike od Din 85.—,
Tamburice od Din 98.—, Gramofoni od Din 245.— dalje.

Najboljši in najekonomičnejši
ELEKTROMOTORJI
iz znanih čeških tovarn
Škodovi Zavodi v Diznju
se nahajajo v velikosti od 1/4
do 30 k. s. stalno v naši zalogi
v Ljubljani.

Obrnite se na:
Zastopstvo Škodovih zavodov, Ljubljana,
Selenburgova ulica št. 7. Telefon 2966.

Najpopolnejši
STOEWER
šivalni stroji
za hišne, krojače
in čevljarje ter za
vsak dom.

Preden si nabavite
stroj, ogledite si to
izrednost pri trčki

L. Baraga,
Ljubljana
Selenburg. ul. 6/1.
Brezplačen pouk
15 letne jamstvo.

Veliko in krasno izbiro

leitega blaga za moške in ženske obleke, n. pr. sukna in kamgarna od 48 Din, volnenega blaga v vseh modnih barvah od 45 Din, svilenega poplina v krasnih barvah, zelo primerno za birmanske, od 24 Din, gladke in rožaste svile od 28 Din, delene, tudi z borduro, od 14 Din, kambrika, prvovrstnega, za vsakdanje obleke in predpasnike od 12 Din, kotenine, bele in rjave, od 8 Din naprej; najboljšega oxforda in cefirja za srajce, izgotovljenih moških srajc in hlač, ženskih in otroških oblek in predpasnikov, delenastih in svilenih rut, nogavic, kravat itd., dobite le pri: **F. in I. GORIČAR, »Pri Ivanki«, Ljubljana, Sv. Petra cesta 29.** - Pridite in prepričali se boste, da kupite tu znatno ceneje kot povsod drugje!

AJDOVA MOKA
po 5 Din; fini zdrob iz argentinske koruze po Din 4.30; fina moka št. 0 iz banaske pšenice po Din 4.30. - Razpošilja od 25 kg naprej **PAVEL SEDEJ**, umetni mlin, Javornik na Gorenjskem.

Najuspešnejše sredstvo za rejo domače živali je brezdvomno

MASTIN

ki pospešuje rast, odebelitev in omastitev domače, posebno klovne živine. Jazen dokaz neprecenljive vrednosti Mastina so brezštevilna zahvalna pismala. Cena: 5 škat. 46 Din, 10 škat. 80 Din. **LEKARNA TRNKOCZY** (zrav. rotovža), Ljubljana, Mestni trg 4.

Zdrav ostati — boleznim uiti!

Ako si prezebljen ali prehlajen, ako imaš hladne noge, trpiš radi glavobolja, migrene, ako te mučijo revmatične bolečine, ako so ti oslabeili živci in mišičje, če si duševno ali telesno onemogel, če slabo spiš, ako te boljše zobje, trganje v sklepih, bolečine na obrazu in celem telesu, če si preveč občutljiv za hladni zrak in se drugače pojavijo pri tebi znaki slabosti in nezadostnega obtoka krvi, potem je to dokaz, da nisi v svojih zdravih dneh sploh nič napravil, da se obvaruješ tega zla. Delaj ono, kar so že naši dedje in pradedje z vedno ednakim dobrim uspehom skušali. Rabi znotraj in zunan preiskušeni pravi Fellerjev prijetno dišeči „ELSAFLUID“. V apotekah in sorodnih trgovinah stane poiskusna steklenica 6 Din, dvojna steklenica 9 Din, velika specialna steklenica 26 Din. Po pošti vsaj en zabojo, kateri vsebuje 9 poiskusnih, 6 dvojnih ali 8 specialnih steklenic za 62 Din. Dva taka zaboja staneta samo 102 Din, s poštnino in zavojnico vred. Naročila je treba točno nasloviti na

Eugen V. Feller, lekarnar,
Stubica Donja Elsatrg 16. Hrvatska

Ako pa rabiš dobro sredstvo za želodec, naroči obenem Fellerjevo blago delujoče Elia-kroglice, 6 škatelj za 12 Din.

